

JÖESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
F Ü G G E T L E N
POLITIKAI NAPILAP

CLUJ, 1936. V. ÉVFOLYAM
AUGUSZTUS
177 SZÁM. Vasárnap

A MEGPRÓBÁLTATÁSOK

nehéz napjait éli a világ. A nagy-nagy megpróbáltatások napjait. Az a rettenetes konvulzió, amely tulajdonképpen már a világháboru óta, vagy még inkább a század kezdete óta rázza a világot, még mindig nem ért véget. Nagy hatalmak és kis hatalmak, mintha egyedül csak azt éreznék feladatuknak, hogy minél több és minél sorozatosabb erőmérkőzést rendezzenek. Hol diplomáciai alakban: tárgyalásokkal, megbeszélésekkel, összekapásokkal és összecsapásokkal, hol pedig szabályszerű, vagy szabályszerűtlen hadviselés formájában, esetleg háborúval. Az a háborús szellem, amely ma mérgező hatásával az egész emberiség lelkét átitatja, tulajdonképpen nem más, mint ennek az örökös erőfitogtatásnak a kivételése. A helyett, hogy alkotó munkában a népjólét emelésében, társadalmi intézmények megteremtésében iskolák, kórházak, gyűjtemények, muzeumok, kulturális alakulatok létrehozásában versenyeznének egymással, inkább örökösen újabb és újabb követelésekkel, igényekkel és erőszakosságokkal lépnek fel egymással szemben. Az egyiknek gyarmat kell, a másinak termelése számára elhelyezkedési piac, a harmadiknak nyersanyag-lelőhely és így tovább. Jörcim bőven akad. Ha nincs, egyszerűen kitalálnak egyet. Az emberi ész csodálatosan leleményes az erőszakosságok megokolásában.

Pedig, ha azt a sok erőt, munkakészséget, leleményességet, kezdeményező bátorságot és lendületességet, ami egy-egy diplomáciai viszálykodás megrendezésében, egy-egy forradalomban, felkelésben, vagy egyenesen háborúban megnyilvánul, mind csak alkotó, hasznos munkára használnák, minden Szaharából Édenkertet és paradicsomot lehetne varázsolni. Hiszen, ha azt a rengeteg anyagi áldozatot, amelyet egyedül a világháboru emésztett fel — a borzalmas véráldozatokról nem is beszélve — csak az emberiség általános jólétének felemelésére használták volna fel, talán nem is volna munkanélküli, nyomorgó, kórház ápolás nélkül elpusztult, gyötrődő beteg a világon. Hátártalan mulasztás és felelősség terheli mindazokat, akik a múlt eseményeiből még mindig nem okulnak és nem tanulnak s akik ma is ördögi mesterkedéseiket üzik, a diplomáciai értekezleteken, a politikai tanácskozásokon és a nemzetközi konferenciákon. Az eljövendő korok történetíróinak akar-

va, nem akarva súlyosan marasztaló ítéletet így majd hozniok mindazok fölött, akik részesei voltak ennek a szörnyű és szégyenletes világkavargásnak, amely nem tud lehiggadni és elcsendesülni, mert nem engedik.

De csak 48 órára kapcsolna ki a világ politikai vonalvezetéséből minden gyűlölködést és nagyobb

hatalomravágyást, csak 48 órára helyezkednék bele minden diplomata és politikus, kivétel nélkül, az igazi krisztusi elvek szellemébe, engedve, hogy annak tisztító ereje kimossa belőle minden önzést és emberi rosszindulatot, akkor talán egészen új és más világ-szellem szárnyalna fel diadalmasan ezen az örökös vérrel és köny-

nyel megvert földtekén. És eljöhetne az az új korszak, amelyben a megpróbáltatások véget érnek és beteljesülhetne a gyűlöletből és hataloméhes továbbterjeszkedésből kiszabadult emberiség számára az az áhitott ujkor, amely ma, sajnos, messzebb van tőlünk, mint a legtávolabbi csillag. Sokkal-sokkal messzebb...

Két város birtokáért folyik most a harc Spanyolországban: a kormánykézen lévő Madridért és a felkelők fő- hadiszállásaért: Saragossáért

Diplomáciai tevékenységét is megkezdte a felkelők Sevillában székelő kormánya — Az olasz repülőgépek tovább folytatják titokzatos tevékenységüket Spanyol-Marokkóban. Németország és Olaszország hivatalosan közölték, hogy részt vesznek az őshatalmi értekezleten — Óriási ünneplésben részesíteték a Berlinbe érkezett olasz frónörököst

(PARIS.) Az ibériai félszigeten lejátszódó véres polgárháborúról az egyre nagyobb számban megjelenő adnak részletes leírást és elbeszéléstől megállapítható, hogy az áldozatok számáról beérkezett jelentések nem tulzoltak, sőt, a Reuter szerint, talán bizonyos mértékben még túlmérsékeltek is. A legutóbbi hírek szerint

Piccardot kiakarták végezni

A belga távirati iroda jelenti, hogy Piccard tanárnak, aki a Mexico nevű francia gőzösön menekült, előadása szerint csak az utolsó pillanatban sikerült elmenekülnie s elkerülni azt, hogy San Sebastianban ki ne végezzék. A liszszaboni rádieleadók közli, hogy Gil Robles, akit a franciaországi Biarritzba kiutasítottak, egy Délamerikába tartó gőzös fedélzetén a portugál fővárosba érkezett és ott várja be a polgárháború fejleményeit. A jobboldali vezér ígéretet

a fővárosban székelő kormánynak már reménye se lehet a helyzet békés likvidálására, mert az ellenállás folytán előállott elkeseredés mindkét részről olyan nagy mértékű, hogy számítani lehet a legborzalmasabb testvérgyilkosságra, ha Molla tábornok csapatainak sikerül Madridba bevonulniok.

tett, hogy portugáliai tartózkodása alatt nem folytat politikai tevékenységet. Havas jelentés szerint a madridi leadó tegnapi bizakodó hangú híradása ellenére is tény az, hogy a kormány helyzete végzetesen rosszra fordult, olyannyira, hogy komolyan gondolnia kell székhelyének áthelyezésére. Utja azonban erre a célra már csak dél felé van, mert északra minden kimenekülési lehetőséget elvágta a felkelők.

Mit mond egy szemtanú

A Daily News tudósítója, akitnek sikerült a teljesen bolsevizálódott Barcelonából elmenekülni, a városról a következő képet festi. A fasiszta-ellenes milícia, amely katonai fenhatóság alatt áll, a katonai kormány rendeletére, az utóbbi két napon katonai rendelkezés alá vette a gáz, villany és vízellátást. Elkobozták mindazoknak a vagyonát, akiket ellenforradalmár-gyanusnak találtak és központi vezetés alá rendelte az élelmi szerellátást, még pedig oly módon, hogy a kereskedők teljes árukészletét lefoglalták.

Ismételt légitámadások

Az utóbbi két nap alatt Barcelona több ízben forradalmi légitámadás színhelye volt, amelyeknek következtében 500 ember meghalt, és több mint 2500 megsebesült. Az uccák tele vannak repülő bombák által tönkretett járóművekkel. Az egykori bikaviadal-aréna területén jármű-temetőt létesítettek.

Papot és apácát sehol se lehet látni, nincs egyetlen ép templom és kolostor se, a legtöbb helyen csak üszkök jelzik, hogy valamikor épület állott a helyükön. Reuter jelentés számol be a véres la lineai harcokról is, amely a forradalmi csapatok kezén van. Halottakban közel ezer, sebesültekben több, mint

kettőezer a két tábor részéről az áldozatok száma.

UJABB 40 KIVÉGZÉS

Havas jelentés szerint a madridi kormány titkos leadók után kutatva, az eljárás során negyven állomást fedezett fel, amelyek tulajdonosait egyszerűen kivégezték. Ugyancsak a Havas iroda adja tudtul, hogy a burgosi ellenkormány kinevezte első követét tangeri székhellyel, míg a lemondott párisi követ Castillio helyett a kormány részéről Abornez vette át a francia fővárosban a spanyol követség vezetését.

FRANCO VÉGSŐ LESZÁMOLÁSRA KÉSZÜL

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a Tetuanból Sevillába érkezett Franco tábornok rádióleadón végső leszámolásra hívta fel Spanyolországnak jobboldali elemeit a népfronttal és a kommunistákkal. Néhány nap kérdése csupán a teljes győzelem, fejezte be beszédét Franco.

MOLLA „MEGNYUGTAT”

A Times egyik munkatársának sikerült Molla tábornokkal beszélgetést folytatni. A tábornok kijelentette, hogy az a tény, hogy a francia kormány a további fegyver szállítást betiltotta és a szigorú semlegesség álláspontjára helyezkedett, nagyon kedvező hangulatot váltott ki a jobboldali elemek részéről. Arról tehát, hogy jobb oldali győzelem esetén diplomáciai szakításra kerülne sor Spanyolország és Franciaország között, nincs szó. Ebben az ügyben az utolsó szó Cabanellas kormányfőtábornoké. A Morning Post jelen-

tése szerint a francia kormány a semlegességet tényleg szigorúan betartja, amelyre példa egy spanyol szállítógőzös esete, amely a Pot de Bouci kikötőbe azzal a rendelkezéssel futott be, hogy a spanyol kormányhí hadihajók részére 300 tonna benzint vásároljon. A francia kikötő hatóságok az üzemanyag kiszolgáltatását megtagadták, sőt azt sem engedték meg, hogy a gőzös legénysége partra szálljon.

KÉT VÁROS BIRTOKAÉRT

Az United Press értesülése szerint a spanyolországi hadműveletek most két város birtoklásáért folynak, főleg Madridért, ahol a baloldali kormány az ur és Saragossáért, amely a felkelők főhadiszállása. Megállapítható, hogy míg a Madrid ellen tevékenykedő Molla egyre-másra foglalja el a Guadarma hegység fontosabb pontjait, addig a Saragossa elleni baloldali támadások sorra meghiusulnak. Ugyanezt jelenti a párisi lapok is. A német hírszolgálati iroda be számol arról, hogy tegnap újabb háromszáz német polgár érkezett Genuába, ahonnan azonnal hazaindultak. A menekültek részére a németországi gyűjtés az első napon 150.000 márkát eredményezett. A spanyol vizeken állomásozó német hadihajók létszámát a Kölni cirkáló és hét torpedónaszád az északi partokra való vezénylésével emelték.

KEZD BERESENDEZKEDNI A FORRADALMI KORMÁNY

A Stefani iroda jelenti, hogy a Cabanellas kormány, amely székhelyét Bourgozából Sevillába helyezte át, tegnap távirati uton értesítette Angliát és Olaszországot a megalakulásáról, választ azonban egyik helyről se kapott, melynek oka mindkét állam részéről hangsúlyozottan kiemelt semlegességben keresendő.

Gibraltári jelentés szerint a polgárháborúba egyre jobban bele sodródik a katalán kormány is, amely a bolsevisták erőszakos fel lépése miatt beadta lemondását.

Madridi jelentés szerint a kormánycsapatok Naval Peralnál, Avilla tartományban megverték a felkelőket és most Huéscá ellen támadásra készülnek. Kormányrepülők ugyanakkor Algecirast bombázták. Valenciában a munkások általános sztrájkot mondtak ki, mert több ezred átpártolt a felkelőkhez. A Reuter madridi levelezője szerint a felkelők egy csoportja 18 kilométernyire utott Madrid közelébe, a másik két különítménye pedig 30 kilométernyire van a fővárostól.

AZ OLASZ REPÜLŐK TEVÉKENYSÉGE

A Stefani iroda azzal magyarázza az olasz repülőgépeknek a spanyol kikötők feletti megjelenését, hogy így akarják az olasz állampolgárok életét és vagyonát biztosítani. Rabati híradások szerint tegnap Nádoban újabb 14 olasz gép szállott le, hasonlóak a Spanyol-Marokkóba érkezettekhez.

A sevillai rádió tegnap ismét felhívást intézett a kormányhoz és Azanához a megadásra. A Stefani úgy tudja, hogy Azana köztársasági elnök készen áll,

hogy repülőgépen meneküljön az országból. Ez esetben a bomlást a kormánycsapatok között nem lehet megakadályozni és egész Spanyolország a felkelők kezére kerül.

Németország elfogadta a meghívást

(BERLIN.) Neurath külügyminiszter tegnap délelőtt magához kérte a berlini angol, francia és belga ügyvivőket és előttük hivatalos formában kijelentette, hogy Németország köszönettel vette a locarnoi-értekezletre való meghívást és annak eleget is fog tenni. Nagy feltűnést keltett, hogy a külügyminiszter a meghívás elfogadását, amelyről ugyanakkor az olasz nagykövetet is értesítette, minden fentartás nélkül jelentette

be. Az a vélemény alakult ki, hogy ez azért vált feleslegessé, mert Vansittart angol külügyi államtitkár személyesen jön Berlinbe és így alkalom nyílik a tárgyalások során az értekezlet előkészítésére. A Völkischer Beobachter szerint a német kívánságok és aggodalmak közismertek és Anglia szükségesnek tartva a személyes érintkezés megkezdését, bizonyítja, hogy számolt is ezekkel.

Az olasz trónörökös Berlinben

Tegnap délelőtt érkezett meg a tempelhofi repülőtérre az olasz trónörökös, akit az olasz diplomácia-testület tagjai, a német kormány Hitler kancellárral és Neurath-al az élén ünnepélyesen fogadtak és az ott összegyűlt néptömeg óriási ünneplésben részesített.

Holnap délelőtt érkezik repülőgépen Mussolini két fia, akiket Gőbels és Göring miniszterek fogadnak nagy ünnepekkel. Egyébként egész Németország a vasárnap megnyíló olimpia lázában és ez eltereli a figyelmet a külpolitikai eseményekről.

Olaszország is részt vesz...

Róma híradás szerint Ciano külügyminiszter tegnap délelőtt Anglia, Franciaország és Belgium magához kértetett követi előtt jelentette ki, hogy Olaszország örömmel vesz részt a locarnoi-értekezletben, de szükségesnek tartja az előzetes diplomáciai előkészítés munkáját.

A Giornale d'Italia a spanyolországi helyzettel foglalkozva kijelenti, hogy Olaszországnak a teljes semlegesség álláspontjára kell helyezkednie, mert nem teheti ki magát annak, hogy akár a bal, akár a jobboldali érzelmű államok részéről részleghajlással vádolják.

A béke első megnyilatkozása

A lapok, amikor híre terjedt, hogy Németország elfogadta az értekezletre való meghívást, hasonlóképpen Olaszország is ezt nagy meglepetéssel adták hírül, elsőnek az Evening News, amely ezt a lépést a béke első megnyilatkoztának minősítik.

A SPANYOL HELYZET OLYAN, HOGY JOBB NEM BESZÉLNI RÓLA

Az alsóházban Fletcher képviselő sürgette az új háborút jelentő igazságtalanságoknak a Népszöveget útján történő megszüntetését.

Cramborne lord, óriási óváció mellett kijelentette, hogy a kormány legfőbb célja nem a béke megtartása, hanem az esetleges háborús okok megszüntetése is. Kijelentette továbbá, hogy olyan kérés, miszerint Anglia szállítson Spanyolországba fegyvereket, hivatalos formában nem érkezett a kormányhoz, de az ezt nem is látna szívesen. A spanyol helyzet olyan, hogy jobb róla nem beszélni.

DELLOS BESZÉDE

(PARIS.) A kamarában Dellos külügyminiszter az interpellációk-

ra válaszolva kijelentette, hogy a kormány nem szállított municiót a spanyoloknak, mert nem akart módot nyújtani bizonyos másodlagos közbelépésekre. A Marokkóban lezuhant olasz gépek ügyében be kell várni a megindult vizsgálat eredményét. Örömmel közölte, hogy Németország és Olaszország elfogadták az öthatalmi értekezletre szóló meghívást. Franciaország nem támaszt semmilyen igényt és békét akar Németországgal. Az osztrák-német egyezményről kijelentette, hogy nem érdemli meg az ellene felhozott előzetes és marasztaló kritikákat.

LEZARULT A DARDANELLA-KÉRDÉS

(ANKARA.) A török képviselőház egyhangulag megszavazta a tengerszoros egyezményt, amelyet a Szovjet ugyancsak tegnap ratifikált.

Rádió

VASPRNAP, augusztus 2.

Bucuresti. 7.30: Torna, zene, előadás. 12: Harangszó, egyházi beszéd. 12.20: Egyházi ének lemezek. 12.40: Zenekar. 13.25: Sport, hírek. 13.40: Zenekar. 14.15: Hírek. 14.30: Zenekar. 15: Előadás. 19: Hírek. 19.15: Kok-tánczenekar. 20: Felolvasás. 20.20: Tánczene. 21: Rádiózenekar. 22.05: Gadiu Anna énekel. 22.30: Hírek. 22.40: Hírek, sport. 22.55: Olasz zene. 23.55: Hírek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 13.30: Hanglemezek, előadás, cigányzene. 16: Előadás, szalonzene, előadás. 18.30: Elbeszélések. 20.10: Csevegés. 21.10: Olimpiai híradás. 21.40: Operatrézfletek. 23: Hírek, cigányzene. 24.20: Tánclemez. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12: Fuvószene. 16: Cigányzene, hírek. 19.10: Előadás, dalok. 21.45: Hírek. 22.10: Jazz zene. 23.30: Olimpiai híradás.

HÉTFŐ, augusztus 3.

Bucuresti. 6.30: Torna, zene, előadás. 13.30: Tőzsde, sport. 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 19: Felolvasás. 19.15: Rádiózenekar. 20: Felolvasás. 20.20: Zenekar. 21.05: Savigan Arad jrmény dalokat énekel. 21.10: Felolvasás. 21.25: Kotrusch Erzsébet zongorázik. 22: Előadás. 22.05: Marinescu György énekel. 23.30: Sport. 23.45: Marcu zenekar. 24.4: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Zenekar. 13.30: Hírek. 14.50: Ének. 15.40: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. 18.30: Hanglemezek Amerikáról. 19.15: Előadás. 19.45: Zongora. 20.20: Hangjáték. 21.30: Olimpiai híradás. 22: Cigányzene. 23: Hírek. 23.20: Katonazene. 24.20: Jazz zene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.40: Előadás. 19.20: Zenekar. 20.30: Hegedű. 22.05: Hírek. 23.30: Olimpiai híradás.

— Ujabb napszúrások esetek. Tegnap ismét több napszúrásos esetet jelentettek az országból. Galaton egy asszony a bíróságon, egy másik a pénzügyigazgatóságon esett össze. Bucurestiben egy Jon Rusu nevű aszfaltozó munkás hógutát kapott és meghalt.

OLIMPIAI HÍREK

Tókióban rendezik a legközelebbi olimpiász

(BERLIN.) A nemzetközi olimpiai bizottság tegnap teljes ülést tartott és döntött a legközelebbi olimpiász színhelye felől. Br. Coubertin volt a kérdés előadója, aki elmondotta, hogy Tókióban személyes tapasztalatokkal szerzett meggyőződést arról, miszerint Japán minden tekintetben teljes biztosítékot nyújtott az 1940. évi olimpiász sikeres megrendezésére. A tokiói kormány óriási anyagi áldozatok vállalásával gondoskodni fog arról, hogy az összes versenyzők Japán költségén mehessenek majd ki Tókióba.

A bizottság végül is 36 szavazattal 27 ellenében Japánnak ítélte oda a legközelebbi olimpiász rendezését.

Németek nyerték a művészeti olimpiász legfőbb díját. A művészeti olimpiászban kiállított szellemi termékek felett a zsűri, berlini jelentés szerint, tegnap döntött és a legtöbb díjat, számszerűen öt aranyérmét, a németek nyerték. Románia (amely az új cluji Károly király stadion építési terveit állította ki) és Magyarország versenyzői nem szerepelnek az I. III. díjasok között.

Ahol az időt csinálják...

Félóra a Gazdasági Akadémia meteorológiai állomásán, ahol számokba fűzik és vonalakba öltöztetik napjaink „legégetőbb” kérdését, a meleget

(CLUJ.) A hatalmas egyenes-vonalu modern épület harmadik emeleti egyik szobájának ajtaján mindössze egyszerű fényezett táblácska csillogott: Meteorológiai állomás.

Bekopogtattam. A falakról hatalmas ábrák bámultak rám, torz grafikonok meresztették szemöldöküket, a szekrényekben titokzatos sárgaréz műszerek csillogtak hűvösen, idegenen, a vízcsapból halkán cuppant a kagylóba a víz, a nyitott ablakon keresztül forró levegőben reszketett a szemben lévő domb és az egyik asztal mellett ingujra vetkőzött férfi állt fel és nyújtotta kezét:

— Asistent Taranu...

FORRÓ ÉGÖV A TRAN-

SZILVÁN HAVASOK KÖZÖTT

— Szeretném, ha napjaink két ségtelenül legégetőbb problémájáról, a melegről kaphatnánk az asszisztens urtól a közönség részére pár felvilágosítást.

— Nagyon szívesen. Bár tudományos nyilatkozatot ebben a kérdésben csak felettesem, Predovici egyetemi tanár adhat, ha azonban az urakat csak a meleg érdekli, bemondhatom az utolsó napokban tett észrevételeinket.

— Köszönjük szívességet...

— Mindenekelőtt azt kívánom megállapítani, hogy milyen készülékek segítségével mérjük mi az időt. Nem messze tőlünk fent az akadémiai hogy tetején állítottuk fel tulajdonképpen állomásunkat, ahol a műszerek is vannak. Első sorban a maximum-minimum hőmérő, amely a legkisebb és legnagyobb hőmérsékletet méri, aztán a szélmérő, amely nem más, mint négy forgó fémkánál mozgásának elektromos uton való átvitele egy beosztott hengerre, ahol írószerkezet jelzi a szél erősségét, a csapadékmérő, a párolgásmérő, ami igen bonyolult szerkezet és a nap-sütés időtartamát mérő eszköz.

— Valószínűleg csodálkozással fogják tudtul venni az újságolvasók, hogy a három legutolsó „kánikulai” nap hőmérséklete egyáltalán nem haladta meg a 35 fok Celsiusot. A mi állomásunk 27-én 31 fok, 28-án 33.1 fok, 29-én 34.8 fok meleget mért. A városban lehet, hogy pár fokkal melegebb volt. A méréseket naponta háromszor, reggel 8, déli 2 és esti 8 óra kor eszközöljük Ma (csütörtökön) reggel 35.3 fok meleget mértünk, úgy, hogy nincs kizárva, hogy melegebb lesz. Ebben a hónapban

14 nap haladta meg a 30 fokot, amiért mi „trópusi” napoknak nevezzük őket.

AMIKOR A NAP MEGMÉRİ ÖNMAGÁT

— A július hónap egyébként meglehetősen száraz volt mert mindössze 70 mm. csapadék esett. Ha megnézi ön a falon levő kimutatást, amely rendszerbe szedi 1926—1930 év időjárási adatait, körülbelül tájékozva lehet városunk környékének átlagos időjárásáról.

— Az év legmelegebb hónapja a július. A grafikon ott van legjobban felemelkedve legmagasabbra. Nagy meleget mértek például 1929 júliusában, de ugyanakkor a tél is nagyon hideg volt. A következő rovat a napsütés időtartá-

Miért lett oly közkedvelt

a világhírű amerikai „Gastro D.”?

Mert a legkifinomultabb gyógyszernek bizonyult súlyos gyomor-, epe-, vese- és májbetegedésekben.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130 lej utánvétel Cădăzdr gyógyszerárban, București, Calea Victoriei 124

ron pedig nyugat-északnyugati. Van egy készülékünk a légsűrítőmérő, amelyet valószínűleg áldának a csuzban, egyéb hűléses betegségekben szenvedő betegek, mert előre gondoskodhatnak orvosai arról, hogy megtegyék az óvintézkedéseket a hirtelen légnomás változás bántalmait ellen.

— Városunkban észlelt időjárást és időmérést nem a mi állomásunk, hanem a someseni repülőtér állomása adja le a fővárosnak, mert rendelkezésükre áll a rádió. Mi is elvégezzük a mindennapi észleléseket, jelentést küldünk a központnak, de nem hivatalosan. A mi állomásunk inkább csak adatgyűjtő, amely a nyers anyagot állítja össze.

JÓSZOLNI? AZT NEM TUDUNK!...

— Az észlelteik alapján nem

Az előreha adott nyári időjárásról való tekintettel raktárunkon évő ÖSSZES CIKKEINKET LESZÁLLÍTOTTÁRAKON

ÁRUSITJUK

TÖBB 1000 OLCÓ MARAD K!

SZABÓJENŐR.T.

Nagyáruházban. Cluj, Cal. Regele Ferdinand No. 5.

mát jelzi, amelyet egy igen érdekes eszköz segítségével mérünk. Állomásunk legtetejére legrögztünk egy beosztásos lapot, amelyre konkáv tükrök segítségével úgy vetítjük a napot, hogy az a nap bármelyik szakában érhesse. A tükrök összegyűjti a sugarakat, amelyek abban a pillanatban, ahogy feljön a nap, megkezdik munkájukat: vékony csíkot égetnek a papírba. Ha felhő jön közbe, vagy elborul a csik, megszakad és a beosztáson látjuk mennyi ideig tarthatott a felhőnek az elvonulása.

LÉGNYOMÁS A BETEGEK ELLENESÉGE

— Ugyancsak ez a tábla mutatja a nedvességet, amely mint látható — a téli hónapokban a legnagyobb és a szél irányát is, amely télen dél-délnyugati, nyá-

tudnák önök nekünk a közelebbi időjárást megjósolni.

— Nem. Erre csak a központi intézet hivatalos. Az kapja meg a jelentéseket az ország és Európa minden részéből, amelynek alapján végtelen nagy felkészültséggel és óvatossággal jósolják meg az időt.

Mikor leballagtam a bejárati lépcső fokain, a nap mintha kérkedni akart volna, gunyosan vigyorgott le reám. A gőzölgő aszfalton emberek izzadtak, lovak lihegték, kiszáradt torokkal lüktető mellekkel menekült minden élőlény a csodás nedű, a víz felé. Hiába, meg akar gyilkolni bennünket ez a hitvány 35 fok Celsius.

(mb.)

— Huszonöt év alatt megkésztetett Délamerika lakossága. Délamerika lakossága utolsó évtizedekben óriási mértékben emelkedett. Ezeken a területeken jelenleg közel 100 millió ember él, ami azt jelenti, hogy a legutóbbi negyedszázad alatt Délamerika lakosságának létszáma megkétszereződött és a lakosság száma most is állandóan erősen növekedőben van. Délamerika különben tudvalevően 11 köztársaságból áll, amelyekből a legjelentősebbek Brazília és Argentína, amelyek csaknem Délamerika fele lakosságát foglalják magukban.

Az önfegyelem

egyike a legszebb és éppen ezért a legkevésbé tapasztalható emberi tulajdonságoknak pedig régi igazság az, hogy csak az követelheti meg magának a hivatalból, vagy egyéniségénél fogva neki kijáró megbecsülést, a tiszteletet, ha önmaga is fegyelmeztet és engedelmeskedni tud. Nem félelemből nem azért, mert talán anyagi érdekei fűződnek ehhez a tulajdonsághoz, hanem, mert önmaga is úgy érzi, hogy ez a helyes.

Sajnos, a magánélet és a nyilvánosság csak nagyon kevés követendő példát termel e téren és ha akad is egy-egy, úgy elvesz a szürkeségben, mint a tizedrangú csillagok fénye az ég végtelenjén. Pedig nagy kár, hogy így van, mert a társadalmi élet biztos támaszpontját a gerincesen fegyelmeztet nagyon kevés ember adja meg, valahogy úgy, mint ahogy csontokon épül fel a test. Az önfegyelem, az egyaránt parancsolni és engedelmeskedni tudók ritka erénye az az alapkő, amin a rend, kezdve a legkisebb sejtől a családtól, egész az államig felépül.

Hogy ez mennyire így van és hogy az államok történetében mennyire a polgárok önfegyelmezettségén mulott minden, elég, ha egy kicsit tanulmányozzuk a történelmet és azoknak vetekben megírót: államférfiait. Az önfegyelmezésen mulott minden, az is, hogy egy-egy hatalmas és emberi erővel szinte megdönthetetlennek látszó birodalom meddig tudta fentartani magát. Példának elég talán a méreteiben utólrhetetlen római birodalom története, ahol a Nerok, Caligulák önfegyelmezetlensége mindazt tönkre tette, amit a Gracchusok, utcai Catok és Augustusok teremtettek. Ilyen római példa van még elég az új, sőt a legújabb korban is. Vannak fennálló államok, melyeket pusztulásra ítél polgárainak önfegyelmezetlensége és amely biztos az, hogy fegyelmeztet összefogás nélkül nincs meg semminek az a sulya, amivel eredményt lehetne elérni. Oly biztosan el fognak tűnni azok is a történelem színpadáról.

Foglalkozni kell tehát az önfegyelemmel, példákat mutatni és ha kell teremteni is ezen a téren. Ugy, mint ahogy Amerika tette nagy és hatalmas U. S. A., mely az olimpiára utazó hajóról leparancsolta és vissza utaztatta azt a hátuszó-bajnoknőjét, aki már két ízben szerezte meg államának az olimpiai aranyérmét, ami egy egész nemzet dicsőségét jelenti. Két ízben és legutóbbi eredményei alapján egész biztos, hogy Berlinben harmadszor is megtette volna. De példát kell mutatni, példát azért, hogy a polgárok és polgárok tanuljanak meg bizonyos célok érdekében önfegyelmeztet lemondani, lemondani még a cselekedésről is, még akkor is, ha szépek és kétszer is dicsőséget szereztek hazájuknak, annak, mely azonban nem akar a római birodalom sorsára jutni... (myt)

Mindenféle házi szövetanyagot csak a színel miatt híressé vált

SUPER IRIDE

anyaggal festessünk. Cetrakati Cojocna megye részére ROYAL DROGERIA M. RÓZSA S. A. CLUJ.

ÜNNEPÉLYES KERETEK KÖZÖTT VETÉK AT A RAHOVEI-UTI ÓRIÁS VIZTARTÁLYT

(CLUJ.) Három évvel ezelőtt a vízmiivek igazgatósága a város vízellátásának biztosítása végett hatalmas munkálatokba kezdett. A Fellegvár tetején a Rahovei-uccában ötmillió költséggel 3000 köbméter vizet magába foglaló óriási betonvizeztartályt építtetett, amelybe a város vizeztartályát préselte fel a Grigorescu-uti gépház.

Meisel mérnök tervei szerint készült el a betonvizeztartály, amely két 1500 köbméteres ötméter magas betonkamrából áll és amelynek elkészítése körülbelül 300 vagon betonanyagot emésztett fel. Mivel a tartályt kellő próbaidőnek vetették alá, háromévi szolgálat után most került csak sor arra, hogy a város vezetősége a próbaidő sikeres letevével hivatalosan átvegye a vizeztartályt.

Az átvétel ünnepélyes keretek között történt. Délelőtt 11 órakor dr. Anca polgármester, Oros vízvezetési igazgató, Gherman mérnök vezetésével a város részéről kijelölt bizottság és a sajtó képviselői autótól a fenesi vízművekhez szállottak ki, ahol a kutrend-szer és a gépház megtekintése után a Rahovei-ucca tetején levő vizeztartályhoz mentek az átvétel lebonyolítása végett.

Tekintettel a nagy hőségre, a tartály egyik részét működésbe léptették, vizét a vízhalózatba kapcsolták, úgy, hogy mire a bizottság megérkezett, a tartály teljesen kiürült és azt belülről is meg lehetett tekinteni. Hatalmas gummicizmákba öltöztek a bizottság tagjai és szállottak le Gherman mérnök vezetésével a tartály hűvös belsejébe, majd meg történt az átvétel.

A hivatalos formáságok lebonyolítása után a vízvezeték igazgatósága ebéden látta a meghívottakat, amely a késő délutáni órákban a legjobb hangulatban fejeződött be.

CSAK NÉHÁNY NAPIG !!!

Okvetlen nézze meg a mexikói törpék zenekarát. Már csak néhány napig maradnak városunkban.

A legnagyobb közülük hatvankettő centiméter

Hétköznapiokon délután 4-11 óráig, vasárnap egész napon át tartanak folytatódó előadásokat. Str. Baritiu 28-b. szám alatt (a Baritiu gimnázium mellett).

PÁRATLAN SZENZÁCIÓ !!!

UTOLSÓ NAPOK!

Siessen, nézze meg a mexikói törpék zenekarát. Még csak egy-két napig.

— Kettőbe vágta a csónakot a hajó. Budapestről jelentik: Az Esztergom felé haladó személyszállító hajó a budapesti evezős klub négyezesvő Dunán haladó regattá-ját, amelyben négy férfi és egy nő ült, nekifutva kettőbe vágta. Az öt ember a vízbe esett, de nagynehezen valamennyiüket sikerült megmenteni.

Sport

Ma nyitják meg az olimpiát, hétfőn megkezdődnek a versenyek

(BERLIN.) A világ legnagyobb sportattrakcióját, a XI. modern olimpiát, melyen 55 nemzet 4844 versenyzővel vonul fel ma délután pazar ünnepségek között nyitja meg Hitler birodalmi vezér, akinek beszédét a világnak csaknem minden rádióállomása közölni fogja annak bizonyítékul, hogy a legnagyobb tömegeket a sport mozgatja meg és hogy a világ népeit önkéntelenül is a nemzetek békés harca, a sport érdekli a legjobban. A világ az átkos politikai viszálykodások, a fegyvercsörgések között üdítő oázist lát a berlini olimpiában és fanatikus hittel reméli, hogy ez a csodálatosan egyszerű olimpia, a világ fiainak testvéri, békés harca jobb belátásra fogja készíteni a világ urait, akik pedig — sajnos — tervszerűen készítik elő a verpadot ennek a magyszerű ifjúságnak legvilágosabbára ...

Kergessük el azonban a sötét gondolatokat és bizzunk, reméljünk ... Amikor az olimpiai szellemnek diadalra jutásában, melyre ma ugyan Berlinben csak 4844 ifjú esküszik, de amelynek igazsága át kell hassa a világ politikai vezéreit is.

Az olimpiai játékokat a már köztudott program szerint hivatalosan ma délután 3 órakor nyitja meg Hitler vezér és vasárnap már megkezdődnek a gígszi küzdelmek.

Két csapat automatikusan jut a B-ligából az A-ligába, — 20 csapat a B-ligában, a többi a C-ligában — ez a nemzeti bajnokság módosításának hivatalos javaslata

(BUCURESTI.) A nemzeti liga intéző bizottsága a preedáli klubközi értekezlet kívánságainak figyelembevételével elkészítette a bajnoki rendszer megváltoztatásának javaslatát, mely fölött a labdarugószövetség augusztus 9-iki tanácsulása fog dönteni.

A javaslat lényege az, hogy jövőre a

A versenyek vasárnapi és hétfői részletes programja a következő:

Vasárnap. D. e. 9 órakor: modern pentatlon (lovaglás), fél 11-kor: 100 m-es síkfutó előfutamok, magasugrás (selejtezők), 11-kor súlylökés (selejtezők), szabadstílusú birkózás (előmérkőzések), d. u. 3-kor: törccsapatverseny előmérkőzései, magasugrás (döntő), 100 m-es síkfutó előfutamok, női gerelydobás, 800 m-es síkfutó előfutamok, fél 5-kor: a súlylökés döntője, a 10.000 m-es síkfutás döntője, gyephokki-selejtezők, 6 órakor szabadstílusú birkózó-előmérkőzések, 8 órakor súlyemelés (nehely és könnyűsúly), törccsapatverseny előmérkőzései.

Hétfő. D. e. 9-kor modern pentatlon (párbajtőr), 10-kor: szabadstílusú birkózás (előmérkőzések), fél 11-kor 400 m-es gátfutó előfutamok, d. u. 3-kor: törccsapatverseny folytatása, modern pentatlon (párbajtőr folytatása), 400 m-es gátfutó előfutamok, kalapácsvetés, fél 4-kor: 100 m-es síkfutó-középfutamok, 4-kor: női 100 m-es síkfutó-előfutamok, 5-kor: 100 m-es síkfutás döntője, fél 6-kor 800 m-es síkfutó középfutamok, női 100 m-es síkfutó középfutamok, 6-kor: 3000 m-es akadályverseny, futballmérkőzések: Olaszország—USA és Norvégia—Törökország. Ezen utóbbi mérkőzés valószínűleg elmarad a törökök visszalépése miatt.

B-liga első két helyezettje automatikusan helyet cserél az A-liga két utolsó helyezettjével. A B-liga két tizes csoportból fog állni, melyekbe a jelenlegi B-ligás csoportok első négy helyezettje kerülne, míg a többi csapatokból egy C-ligát állítanak fel.

A KERULETI vízipólóbajnokságban tegnap az SSAEC nagy meglepetésre 4:1 (3:0) arányban legyőzte a CSMC csapatát Müller (2) és Tokay (2) góljaival. A munkások gólját Asztalos dobta, bíró Török. Mai program: Románia—CFR, vasárnap Unirea—CSMC.

A CAO országos teniszversenye izgalmas küzdelmekkel folyik. Az ifjúsági kupában a CAO 4:0 eredménnyel győzött a beteg Erős Csibi nélkül kiálló Haggibbor ellen. CSO—Haggibbor B 4:3, CAO—CAC B 5:2, a kupa döntőjét a CAO a CAC—CSO mérkőzés győztesével fogja játszani.

A bajnoki számok eredményei a következők. Férfi: Gy. I. o. Benedek CAC—Dunky, CAC 6:2, 6:3, Radó Haggibbor—br. Liptay 6:2, 6:4, Kuhn CAC—Oviu Mures 6:2, 4:6, 6:1, Radó—Wartenberg TC 6:2, 5:7, 6:3. A vidéki játékosok ma állanak starthoz.

MAGYAR VERSENYZŐK AZ AMERIKAI ÉS KANADAI OLIMPIAI CSAPATOKBAN

(BERLIN.) A világ különböző nemzetek ismerkedése során kiderült, hogy Amerika, illetve USA ökölvívó-csapatában a pehelysúly képviselője: Ted Kara magyar fiú, akinek szülei Budapestről vándoroltak ki.

Ugyancsak magyar fiú a kanadai

Mig haja van,
okos legyen,
Siessen „Egger-
Petrol”-t vegyen

Hajhullás és kopaszság ellen

birkózócsapatban szereplő Csige is, akinek szülei Debrecenből vándoroltak ki Amerikába.

A MAGYAR BUDAFOK labdarugó-csapatát Lodzban a helyi válogatottól 2:1 (2:1) arányú vereséget szenvedett első turamerkőzésén.

PLATTÓ, a világhírű magyar válogatott kapus és edző a bucurestli Venushoz szerződött le, melynek csapatát augusztus 5-ikén veszi át. Plattó csak nagy nehézségek között tudott elmenekülni — miként Bécsben mondta — a spanyol pokolból.

LETTORSZÁG 1937 tavaszára mérkőzésre hívta meg a román válogatott labdarugócsapatot. A szövetség valószínűleg eleget tesz a meghívásnak.

TEKE-SPORT

PALYALEIGAZOLÁS: Ferenczi Francisc Odorheiu Str. Regele Ferdinand 91. sz. alatt téli pályája a szövetségi pályák sorába felvételre.

LEIGAZOLÁSOK. Bengovsky Blasiu, Viczai Iosif, Patria Diciosamartin, Berei Sándor, Balla Dénes Ferul Tg.-Mures, Czug Iosif, Sarkadi Iosif, Unio Cluj, Munkácsy Iosif Vulturul Petroseni, Szilágyi Stefan Unirea Zila, Gheorghe Horea Romania Cluj részére.

Társaság

0 A TENNISZ-KLUB KIRANDULASA. A Tennisz-Klub turista-szakosztálya augusztus 9-én autós kirándulást rendez a Dragan-völgyében és részt vesz a CAO zászlószentelési ünnepségein. A műsoron szerepelnek még a Moara Dracului (Ördögmalom) megtekintése, valamint fürdés a Dragan és Craiun-patakokban. Indulás szombaton éjjel 2 órakor a klub elől, visszatérés vasárnap este 11 órakor. Érdekldni lehet a klub Marechal Foch 10. sz. alatti helyiségében minden este fél 9 óra után.

MOZI

EDISON-MOZGÓ MÜSORA:

A szezon legjobb műsora: I. ROBERTA A CSODA OPERETTE. Irene Dunne, Fred Astaire, Várkonyi Mihály, G. Rogers. II. ELVESZEM A FELESÉGET. Vigjáték. Victor de Kowa, Lizi Halzschuh, Ralph A. Rabits, Adele Sandrock. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet 3, 6 és 9.

DAVILLA SZINKÖR-MOZGÓ

Szombat, vasárnap: TOKAJI VÉR. Fősz.: Rubinstein Erna, Rózsahegyi Kálmán, Gyergyai István, Szőke Szakáll.

OPERA-MOZGÓ MÜSORA:

Szombaton és vasárnap: VIHARMADARAK. Az évad legszebb filmje a leghűvösebb teremben. Fősz.: Wallace Beery, Maureen O'Sullivan.

ROYAL-MOZGÓ MÜSORA:

Szombat, vasárnap Shirley Temple csoda szép jubileumi filmje: A MI KIS-LANYUNK. Két pompás kísértő-műsor. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Holnap, vasárnap d. e. 11.20 ólesó matinéelőadásban: AZ EGÉSZ VILÁG. NEVET, DALOL ÉS SZERET c. szovjet vigjátékláger.

CAPITOL MOZGÓ MÜSORA MÜSORA

Szombat vasárnap: ANGYAL AZ ALVILÁGBAN. Fősz.: Sylvia Sidney.

MUNKAS-MOZGÓ MÜSORA:

Szombaton, vasárnap, hétfőn 3, 6 és 9 új műsor: I. A TITOKZATOS SZOLGÁLAT. Kémdráma. Főszerepben: Kay Francis és Leslie Howard. II. ELRABOLTAK EGY GYERMEKET. Gangszter filmdráma. Fősz.: Dorothea Wick.

NAGY KIARUSITAS

különböző női, férfi és gyermek nyári cipők és szandálokban.

ALKALMI VÉTEL

„ELKA”

NAL, CLUJ. C. REGELE FERDINAND NR. 16.

Látogatás

Vágó szobrászművész műhelyében, aki most végzi az utolsó simításokat a „legnagyobb székely” két és félszeres embernagyságu szobrán

(CLUJ.) Hátam megett becsattan a kapu s a nyíló rózsák között az udvaron meglátom Vágó Gábort, az országos híru szobrászművészt. Előzékenyen bevezet műhelyébe és helyet kínál meg. Szívem lázasan dobog a körülöttem lévő szobrok és festmények láttára. Amerre nézek, mindenütt ismerős arc. Itt vagyok: egy izig-vérig művész szellembirodalmában, ahol a hideg anyag formát ölt a vésők alatt. Szembe velem hatalmas letakart szobor. Kíváncsian kérdezem: „ki él ebben a szoborban?” Br. Orbán Balázs: a legnagyobb székely. A művész mélyen elgondolkozik. Elgondolkozását megértem. Történelmi alakok csarnoka ez a terem. Mennyit töprengett alkotólázbán égve a művész, míg a nyers anyagba életet, jellemet és lelket véssett.

AZ ESZME NEM ÖLTHET TESTET

Még friss az a sirhant, amely alatt Csutak Vilmos, a Székely Múzeum igazgatója pihen. Nagy gondolatok és nemes tervek aludtak ki Csutak Vilmos szívében. Ő kezdeményezte, hogy létesítsünk egy Székely Pantheont. Ő bizott meg br. Orbán Balázs szobrának elkészítésével. Lelkemre kötötte, hogy a szobor nagy legyen, mert Orbán Balázs volt a legnagyobb székely. Természetesen addig nem fogtam a szoborhoz, amíg nem végeztem hosszas tanulmányt, hogy a halott anyag élő mása lehessen a nagy apostolnak, akinek szívében népe élt. Orbán Balázs: szikár, szép szál harisnyás székely volt. A nép „csont-báronak” hívta. Őt esztendeig járta a székelyföldet, hogy a mező ős, nőtás fiait tetőtől-talpig megismerje. Őt kötetes „Székelyföldi leírása” néprajzi, népművészeti, lélektani, egyházművészeti szempontból hiteles adatok tárháza és forrása. Orbán Balázs, a Petőfi-barát gróf Telekivel emigrált Angliába, ott órák mesterséget folytattott, hogy „a szomorú idegenben, hazát és népet siratva”, sovány mindennapi kenyerét kiverkedje. A székelyek a gyémánt-lelkű Orbán Balázst hiven szerették.

Erről a fenséges „sziv-emberről” nem volt könnyű szobrot faragni. A nyílt, akaraterőt sugárzó homlok, a jellegzetes sáorr, a csontos és határozott arc, a bátorságot eláruló dacos áll, a testes fermet nagyon próbára tette vésőt. Vágó szobrászművész arca elkomorult s fájdalmas hangon tudtomra adja, hogy nincsen pénz, amiből a szobrot érbe kiöntsük. Szegények vagyunk! Kevés a mosolyunk, sok a bánatunk...

Szunyogok
szabadságának minden örömét elronthatják. Épen ezért feltétlen vigyen magával nyaralásához FLY-TOX-ot. Csak ezáltal élvezheti-zavartalanul szunyogoktól és legyektől-üdülésének igazi gyönyörűségét.

FLY-TOX

MAJLATH PÜSPÖK ELŐTT

Elöttem áll Majláth püspök élet-nagyságu szobra. Szemembe könnyű tölul s arra gondolok, vajjon mi van a drága Kegyelmes Atyával, aki forró szeretetével annyiunkat vigasztalt csöggteg óráinkban. Istennél van minden élet sorsa: a Gondviselés titka emberi szem előtt láthatatlan; visszacseng fülembe az ősz pásztor szava.

SÉTA A TÖRTÉNELMI FEJEK CSARNOKÁBAN

A szobrok között felismerem Koós Károlyt is. Közben Vágó művész elmondja, hogy a székely Patheon létesítése megsemmisülés előtt áll, mert a gondolat felvetője a fáradhatatlan Csutak igazgató a szép tervvel együtt jobblétre szenderült. A szobrok között meglátok egy festőálványt. Megkérdem, ki fest itt a műteremben... A feleségem: V. Berényi Margit Képeit nagy elismeréssel tartják nyilván a tsakkörök. Ő az én biztató, bátorító lélektársam. Ma minden magyar művész csak bánatot és nélkülözést arat a közöny mezején: nagy szükség van a dacos élniakarásra és az összefogó szeretetre.

A MODERN SZOBRASZAT IRÁNYVONALAI

Átsétálunk egy kisebb terembe.

Itt több, mint hét Krisztus-fejet pillantok meg. A művész arca átszellemül s a távolba néz mélyen: majd kis vártatva így szól: ezek a Krisztus-fejek állanak lelkemhez a legközelebb. A Megváltó bennem él s én alázattal szolgálom őt. Prohászka könyvei napról-napra élesztik lelkemben a krisztusi igazság lángjait, boldog vagyok, mert hitem tulnőtte minden kétségemet, gondomat...

De térjünk a modern szobrászat irányvonalaira:

A bayroni-iskola alapítója P. Desiderius Lenz, mint benedekrendi szerzetes bölcsen állapította meg hogy az áhitatos fenségesség az egyszerűségben van. A mai szobrászművészet kerül a formák és a ruhadékok zsufoltságát, ma a sima vonalakban és a cica-mentes egyszerűségben keressük az egyházi szobrászművészet fenségét. Minden legyen olyan nemesen egyszerű és tisztán átlátható, mint Krisztus lénye... Ez az irányvonal... az erő, a nagyszerűség s a tökély.

Vágó szobrászművész még megmutatta könyvtárát s azt a sok folyóiratot, amelyekből mindig tanul, hogy lépést tartson a világgal, a vágató élettel. Bucsuzól ennyit mondott a művész: civilrongyokban és polgári gondjaimban is „pap” vagyok s köszönöm Istennek, hogy szeret és munka-

erőt adott hogy országát építsem „vésőmmel”... Nem irigylem a milliomos bankárokat, a palotás diplomátakat: boldog vagyok szegénységemben. Hitem megvéd minden veszedelemtől. Élek Istentől és verejtékes, becsületes magyar munkából!...

Gyallay Pap Sándor.

TELJESEN KILAKOLTATJÁK A BUDAPESTEN FÉLIG ROMBADÓLT PALOTÁT

(BUDAPEST.) A Rákóczy-uti borzalmas szerencsétlenség ügyében Lieber Endre alpolgármester vezetése mellett ismét szakértői bizottság szállott ki a helyszínre. Az újabb helyszíni szemle megejtése után az alpolgármester elrendelte, hogy a ház másik frontjáról is, ahol még laknak, a lakókat azonnal lakoltassák ki. Egyébként Lieber Endre alpolgármester a további bal-esetekért is a háztulajdonosokat teszi felelőssé.

Fajtiszta küküllőmenti BOROK
LEGOLCSÓBBAN
csak a termelőnél
CLUJ, Str. R. Maria 34.

CZINK legszebben fest, tisztít **CZINK** legszebben fest, tisztít **CZINK**

A NÉVTELEN LEVELEK KORSZAKÁBAN

Névtelen levelek korszakát éljük. Sokszor megtörténik, hogy a névtelen levél mögött a valóság-nak megfelelő tények állanak, de igen gyakran a névtelenség csak arra jó, hogy valaki rágalmozóként és felelősségre nem vonható vádaskodóként bujhassék meg mögötte. Mint például a jelen esetben. Nemrégiben levelet kaptunk a „Toamnei, Garej és Stelutei utcák lakosai nevében, amely szerint a Toamnei-ucca egyik házában titkos mézszárszéket és disznóhizlaldát tartanak fenn, amely ezenfelül a vágóhidról kidobott és összeszedett húst és bélhulladékot dolgozva fel műhelyébe, valósággal öngyilkosságra kergeti a környék lakosait. A titkos vágóhid tulajdonosa — írja a levél — nemcsak az állathizlalás szabályai ellen vét, hanem a közegészségét is veszélyezteti. A romlott hulladékokra összegyűlt legyek ellepik az egész környéket és emiatt a lakások szellőztetése teljesen lehetetlen, arról nem beszélve, hogy a legyek tifuszt és kolerát terjesztenek.

Mínthogy a névtelen levélíró azonnali intézkedést kért az illetékes egészségügyi hatóságoktól, a levél birtokában a IV. kerületi rendőrséghez fordultunk, ahonnan Chiorean rendőrtisztet jelölték ki, hogy a helyszíni vizsgálatot lefolytassa. Kísérletben ott volt a lap munkatársa is. Mindketten a lehető legroszabb látványra voltak elkészülve s már kapkodtunk zsebkendő után, hogy a hizlalda „büze“ ne hatolhasson orrukba, de szokatlan megiepetésben volt részük. Elhanyagolt udvar és büzös telep helyett a szó igaz értelmében romantikus látványu virágos udvarba nyitottunk be. Mindketten mohón szívtuk lelkünkbe a gyönyörű rózsák és más virágok illatát. A ház asszonya eleinte meglehetősen kedvetlenül fogadta a látogatókat. De amikor megtudta, hogy miről van szó, készséggel állott rendelkezésre. És ekkor kiderült, hogy az állítólagos hizlalda két kis állatból áll. Cunei nevű malacból és Vigyázz nevű kutyából, akik egymással feltűnően pajtáskodtak.

Igy festett tehát a valóságban a „disznóhizlalda“ s az ügy egyik érdekessége az, hogy a malacot a házigazda néhány hónap előtt tragikus körülmények között elhunyt fia nyerte Szilveszter éjszakán és szülei most azért hizlalják az állatot, hogy annak árából majd sirkövet állítsanak drága halottuknak.

Ha az a lelketlen és névtelenségben buikáló levélíró látta volna azt a képet, amelyet a rendőrtiszt és újságíró láttak, bizonyára nagyon elszégyelte volna magát, hogy ilyen névtelen levelek megírására ragadott tollat a kezébe. És valószínűleg soha többé nem írta névtelen levelet.

— Ujabb repülőszerencsétlenség Franciaországban. Párisból jelentik: Sulyos kimeneteli repülőszerencsétlenség történt Franciaországban. Két katonai repülőgép a levegőben összeütközött és lezuhant. A két pilóta szörnyen halt, a lezuhant gépek pedig teljesen összetörték.

Szavanként 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei. Legkisebb hirdetés ára 10 lei. Jelíges, vagy címenküli hirdetések kezelési díja 5 lei. Hirdetéseket aznap megjelenszre d. e. 11 óráig, csütörtök számba szerdán, vasárnap szombat d. e. 10 óráig lehet feladni.

LEVELEZÉS

„FELKERESEM“ jelígre levél van kérem átvenni. (2366)
VIGKEDÉLYUNK levele van ismét a kiadóban. Sziveskedjék átvenni. (2367)
FUGGETLEN 40—54 éves nyugdíjas-állás, finomlelkű feltétlen intelligens nyugodt otthonra vágyó, abszolút urismerettségét keresi disztigált „Uriasszony“ jelígre, dupla borítékos portóztott leveleket kér. (2359)
FEHÉR SZEGFÜNEK! Mivel az akkori keddesti 7 órára én nem mehetttem el, kérem 4-en, kedden este 7 órakor kioszkokkal szemben levő padon, kézben fehér szegfüvel megjelenni. (2339)

ADAS-VÉTEL

KERESEK 8—12 lóerős benzinmotort. Mózes Henrik, Cal. Reg. Ferdinand 63. (2313)
SÜRGŐSEN eladó ház a Szilágyi-lepen. Három szoba, konyha, nagy csempes szín, nagy kert, nagy udvar, pince. Minden elfogadható áron. Str. Borhancs 26. (2316)
ROLLEIFLEX gépet keresek, cserébe adom Zeiss Ikon 6 x 9 1.415 új gépet. Ráfizetek. Cim a kiadóban. (2315)
EGY szobás nagy telek 35 ezerért eladó, különben bármilyen elfogadható árért Kerekdomb felé, Str. Spinoase No. 1. (2314)
DIÓFA teleháló szekrények, kredenc, asztalok, szalonok, székek, többféle butorok olcsón eladók. Decebal 3. (2317)

ELADÓ a Donat-i hegyoldalon gyümölcsös 8 és fél méter uccai fronttal, Someseni fürdőhöz vezető uccába bekerített üres telek. Ért. P. Mihai Viteazul 20., háztulajdonosnál. (2319)
FÉSÜLT gyapju jutányosan kapható. Olajgyár. Állatvásártér. (1312)
SZÉP 7 hónapos faj malacok eladók. Str. Lucaci 11. (2320)
ELADÓ szelön, ágy, kredenc, divány. Baba Novac 9-a, I. em. (2321)
26 METER frontkerítés eladó. Str. Coroián 20. (2323)
GYERMEK rézágy, jókarban levő eladó. Calea Victoriei 61., hátul, 1—3 közzött. (2324)

IRÓGÉP nagyon olcsón eladó. Calea Decebal 46. Hátul az udvarban. (2364)
ÁTVENNÉK vagy betársulnék jólmenő gyümölcskereskedésbe. Garanciám van. Cim a kiadóban. (2363)
HANGSZEREK, rádiók, hurok, hangszertartozékok LEGOLCSÓBBAN kaphatók TECHNOLUX villany, vízvezeték szerelési vállalatnál. Regele Ferdinand, Vashidnál. (2330)

ELADÓ antik kaszten, hegedű, paplan több háborus kép, ágyak, székek. Piezisa 9. (2328)
KITÜNŐ hangu PIANINO bécsi gyártmány jó állapotban előnyös áron eladó. Cim a kiadóban. (2333)
SÜRGŐSEN eladó 500 négyzetméter területen 2 nagy szoba konyha speiz, veranda viz. Ára 100.000 lej. Értekezni Str. Albinei 40. (2336)

EGY szép modern dióháló eladó. Cle menceau 3. (2337)
ELADÓ új dió teleháló. Marasesti 17. (2338)

KERESEK megvételre zománczott fürdőkádát 162 cm. hosszúságban. Cim a kiadóban. (2340)
935 NÉGYZETMÉTERES HÁZHELY 100.000 LEJÉRT Dorobantlorba nyíló uccában. Dr. Ligethy Miklós, Cluj, Marechalul Foch No 39. Telefon 14—66. (f 933)

KERTÉSZLETEK ANDREI MURE-SANUON RÉSZLETFIZETÉSRE is kaphatók már 42.000 lejért is. Dr. Ligethy Miklós, Cluj, Marechalul Foch 39. Telefon 14—66. Nagyjövőjü helyek. (f 932)

GYÜMÖLCSÖSÖK BEÁLLÍTÁSÁRA NAGYON ALKALMAS TERÜLETEK, HOLDANKINT 35.000 LEJÉRT RÉSZLETFIZETÉSRE IS ELADÓK, városhoz közel és fenséges kilátással. Dr. Ligethy Miklós, Cluj, Marechalul Foch No 39. Telefon: 14—66. (f 934)

GYÜMÖLCSPARCELLÁK Dámbul Rotund, részletfizetésre is kaphatók. Dr. Ligethy Miklós, Cluj, Marechalul Foch 39. Telefon 14—66. (f 935)

APRÓHIRDETÉSEK

BICIKLIT jókarban levőt keresek. „Emke“, Marechal Foch 44. d. e. 9—2-ig (2357)

ORSÓS prés 50x60-as nyomófelülettel eladó. Cim a kiadóban. (2345)

KIRÁNDULÁSRA alkalmas 3 darab könnyű celofán tisztá uj tánclemez Lei 50. PAX, Cluj, Cal. Victoriei 6. (f 940)

2-ES számú Wertheim szekrényt és egy íróasztalt megvételre keresek. Rudolf Mosse, Reg. Ferd. 8. (2377)

ADOMENTES ház sürgősen eladó, üzleti helyiség, szoba speiz pince kut gyümölcsös kert és mellék helyiségek, Cal. Banatului 115. Ugyanott üzleti helyiség kiadó. (2348)

KISEBB birtokot Cluj közelében, melyen jó lakóház van bérbe vennék. Halász, Str. Marzescu 1. Cluj. (2349)

NŐI vászonkosztüm, egyéb női ruhák férfi átmeneti kabát privátnak eladó. Str. Gojdu 3. (2351)

5 MÉTERES, jó állapotban levő tüveg falat veszünk. Salomon és Stefan, Piata Mihai Viteazul 58. (2353)

HASZNÁLT kottákat és könyveket (könyvtárakat) állandóan vesz Király János könyvkereskedése, Cluj, P. Unirii 15. (2354)

FAVAGÓGÉP eladó vagy 4—5 ezer lej garanciával bérbe kiadó. Cim a kiadóban. (2358)

ÁLLAST KAPHAT

HÁZMESTERNEK gyermektelen házaspár azonnala kerestetik. Jelentkezni együttesen délután 2 órától. Piata Fánulul Ecaterina Varga 10. (2312)

GÉPHIMZÖNÖK, jól gyakorlott VARRÓLEÁNYOK állandó elfoglaltságra kerestetnek. Saját géppel rendelkezők előnyben. Füzöszaon, Neculcea 2. Renner-palota. (2322)

JOBBRENDÜ zsidó házilányt keresünk kisegítőnek fizetéssel ellátással. Cseléd van. Elekné, Mihai Viteazul 10. (2258)

JÓMUNKAS hölgyfodrást vagy fodrászot keresek, heti 400 lej fixre. Frizerie Pompadour. R. Ferdinand 129. (2368)

FIATAL kifizetőt keres Schwartz Hermann Str. Memorandului 18. földszint. (P 984)

HENTESÁRU és nyers hús üzlethez szakértő ÜZLETVEZETŐ — használat-szedés mellett — garanciával kerestetik. Bonyhay, Traian 13. (2343)

TAKARITÓNŐ jó bizonyítvánnyal román, magyar nyelvtudással, 2000 lej övaddékkal azonnal belépésre kerestetik. Parc szálloda. (2344)

URASÁGI szakácsné felvétetik falura. Jelentkezni Str. Kogălniceanu 8. Házfelügyelő, d. u. 2—4. (f 937)

RUHA FÉSTŐ TANULÓNAK jobb csa ládból való erős fiut felvesz Fintzer. T. Vladimirescu 11. (2346)

JÓ családból való leány, ki cukorka szakmába perfekt román és magyar nyelvtudással bir a Lya cukorka üzletben azonnal főlvetetik. (2327)

KERESEK augusztus 15-re katonaviselt három évi prakszissal jó borbélysegédet, ki jól vág női haját is. Fizetés érdem szerint. Cim: Bányai Josif, Baia-Mare, Str. Traian 11. (f 959)

KERESEK egy szigorú magántanárt augusztusra. Francia-latin tantárgyakból, egyetemistát vagy diákleányt III. gimn. részére. „Szigoru“ jelígre a kiadóba. (2356)

KISZOLGALÓNŐNEK csinos kisaszsöny gyakorlattal felvétetik. Cseke cukrászdába, Unirii 22. (2359)

OTTHONRA vágyó idősebb főzni tudó asszony, aki egyszerűes vidéki háztartásom minden munkáját havi 250 lejért vállalja, jelentkezze Str. Iulian Pop 2. (P 987)

KOVÁCSSEGÉD kerestetik Savadis-laura. Str. Motilor 25. Házmesternél. (2361)

ÁLLAST KERES

FIATAL, egészséges szoptató dajka ajánlkozik 2 hetes gyermekhez. Cim a kiadóban. (2318)

MATEMATIKA fizika és kémia magyaryelvű tanítását előnyösen vállalom. „Orvostanhallgató“. (2350)

LEÉPÍTETT bank hivatal segéd hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 2362

KÜLÖNFÉLEK

ELVESZETT egy kék pénztárca. Megtalálóját a pénzt megtarthatja, iratokat a kiadóhivatalba kérem ledni. (2365)

SZABÁSZATI tanfolyam kezdődik miniszteri engedéllyel. Érdeklődni Gelteh Edit v. ipariskolai tanárnőnél, Str. Regala 38. (P 985)

EGY szoba fürdő előszobás lakást keresek azonnala is. Keszei könyvüzlet. Str. I. G. Duca 3. (P 986)

KIADÓ LAKÁS

SZOBA, konyha, kamara, szuterin lakás augusztus tizenötödikére kiadó, Stroescu 11-a. (2323)

KERTES házban szépen butorozott különbejáratu szoba fürdőszoba használatu kiadó. Tudor Vladimirescu 16-a., földszint. (2326)

KÉT szoba konyha komfortos lakás kiadó. Fürdőszoba berendezést veszek. Str. Paris 60. (2329)

KIADÓ kertes lakások: 2 szoba konyha mellék helyiségek, 1 szoba konyha előszoba és speiz, Str. Martinu Bălai 17. sz. A sportteleppel szemben, Szamos bal oldalán, Értekezni András Istvánál, Piata Unirii 10. délután 3 órakor. (2333)

KÉT szoba konyha komfortos lakás azonnala kiadó. Str. Londrei 19. (2332)

KIADÓ azonnala szép szoba igen jutányosan Piata Unirii 25. (p 982)

KERESEK lakótársnőt biztos állásu urilányt, esetleg urilányt főtérj két-szobás lakásomba zongora és fürdőszoba használatu. Cim a kiadóban. (P 981)

TURDÁN a fürdő közelében szép butorozott szoba kiadó. Bejárónő kerestetik. Érdeklődni Str. N. Jorga 6. Trafik. (2331)

EGY szép üres szoba mellék helyiségekkel azonnala kiadó. Str. Pop Julien 4. Grigorescu 53. mellett. (2334)

3 SZOBA fürdőszoba kertes lakás Sétatérrel szemben október 1-re kiadó. Str. Gelu 28. (2341)

KÉT szoba konyha kiadó. Str. Kogălniceanu 8. Házfelügyelő. (f 936)

KÜLÖN telken szoba, konyha, speiz, pince, vízzel, villannyal kiadó. Calea Maramuresului 16. Dombul rotund. (2347)

KIADÓ egy szoba (alkovos) fürdő, előszoba, konyha. Jorga 21. Megtekinthető 4—7-ig. (f 938)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó, Decebal 46. (2355)

SZOBA konyha verandás nyári lakás szép kertben 450-ért kiadó. Pasteur 25. (2360)

ÖNGYILKOS LETT EGY LELEKESZ, MERT ELKÖLTÖTTE A TEMPLOMALAPRA KÜLDÖTT PÉNZT

(BALTI.) A városban óriási feltűnést keltett Nicolae Irimicou 55éves Verenici községbeli lelkész öngyilkossága. A lelkész a Popovszálloda egyik szobájában sztrichninnel megmérgezte magát. Amikor reá találtak, már halott volt. A megindított vizsgálat során kiderült, hogy a pap anyagi zavari miatt követte el tettét. Templomépítési alapokra 150 ezer lej gyűjtött, de ezt a pénzt közben elköltötte, mert jelentős bankadósságai miatt erősen szorongatták. A pap hozzányult a reá bízott pénzhez abban a reményben, hogy azt valamiképpen pótolni tudja. Terve azonban nem sikerült. Mínthogy azonban a templomalap pénzét be kellett szolgáltatnia, szorult helyzetében nem látott más megoldást, mint az öngyilkosságot. A vizsgálatot egyébként a hatóságok még folytatják.

Feladók szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a MAYER-NYOMDA
kőnyomtatógépen, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regels
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61

NAPTAR: Augusztus 2. Vasárnap.
Róm. kath. Alfonz. Prot. Potrinkula, Gör. kath. Ad. M. Stéf.

Jóestét!

HIUSAG... ASSZONY A NEVED

Férj: Ma öt legyet csaptam agyon a lakásban, két himneműt és három nőneműt.

Feleség: Ugyan, ugyan, hát honnan tudod még a nemüket is?

— Onnan, hogy kettőt az asztalon, hármát pedig a tükrön ütöttem agyon.

FÖLDRAJZTUDÓSOK

Grünt megkérdezi a barátja:

— Mondd kérlek, mikor fedezték fel Amerikát?

— Négyszáz és egynéhány évvél ezelőtt.

— Látod, milyen nagyozó nép az amerikai, azt írja egy amerikai ujság, hogy Kaliforniában ötszáz éves fák vannak...

AMIT JANCSIKA NEM ÉRT MEG

Janesi: Apuka, mi az, hogy ős?

— Például én is, nagypapa is a te őseid vagyunk fiacskám.

— Nő, akkor igazán nem értem, hogy miért dicsekednek az emberek olyan nagyon az őseikkel.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változó irányú, erős légáramlás, felhősödés és helyenként zivatarok várhatók. A hőmérséklet csökken.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus hó 1-étől 8-ig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér, Hygea, Mihaiu Viteazul-tér, Victoria Reg. Ferdinand-ucca és Sotropea Emil gyógyszer-tára Stefan cel Mare-tér.

LÁGY VIZ — SZÉP BŐR

a modern szépségápolás alapköve. A víz mindig tartalmaz oldott ásványi anyagokat, meszet stb., mely a bőrt eldurvítja. Mack's Kaiser Borax megőrzi a bőrt puhaságát, megőrzi a bőrt frissességét. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

— Esküdtszék elé utalták az angol király merényletjének ügyét. Londoni jelentés szerint Andrew Mac Mahon tegnap ismételt ki-jelentette a törvényszék előtt, hogy nem volt szándékában VIII. Eduard király ellen merényletet elkövetni. A törvényszék Mac Mahon ügyét ezután esküdtszék elé utalta.

SZABADTERI ELŐADÁS.

Teljesen készen áll a ref. kollégium udvarán a hatalmas méretű színpad, amelyen szombaton és vasárnap a „Gyimesi vadvirágot” mutatják be Hetényi Elemér rendezésében a Székely Alkalmazottak Társaságának műkedvelői, a csüddöngölő, a négyes, hatos, nyolcas, sebes forgató székely táncok ujdonságul szolgálnak a nagyérdemű közönségnek, mivel a tiszta haszon a Székely Alkalmazottak Otthona alapjává lesz fordítva. Meg vagyunk győződve, hogy a nagyérdemű közönség támogatni fogja a széke-lyeket nemes törekvésükben. A jegyek számozva vannak és így mindenkinek teljes kényelmet nyújtanak. Jegyek válthatók reggel 9-től 1-ig a ref. kollégium udvarán és délután 5 órától.

— Egyetemi tanár tragédiája. Constantai jelentés szerint, tragikus körülmények között halt meg Borcea Ioan jásii egyetemi tanár volt közoktatásügyi miniszter, aki egyideig a cluji egyetemen is tanított. Borcea, aki a constantai földrajzi és élettani intézet és az agideai tengeri tanulmányi intézet vezetője volt, tudományos kutatásokat végzett a Fekete tenger partján és közben egy ritka kagyló-fajta megcsípte. A dolognak akkor nem tulajdonított fontosságot, de a seb elmérgesedett és végül is a professzor halálát idézte elő.

— Vörhenyjárvány pusztít az országban. Bucuresti jelentés szerint az országban nagy vörhenyjárvány pusztít. Ha a helyzet nem javul, az iskolákat szeptember 15-ike helyett csak később nyitják meg.

DAVILA MOZGÓ

Ma és holnap

Rubinstein Erna,
Rózsahegy K.,
Gyergyai István,
Szőke Szakáll
együttese a

TOKAJI VÉR

csimű Női Ká-
roly bohózat-
ban

MAGYAR
FELIRATOK

— Sziámi ikrek születtek Sebesul-Sásescen. Sebesul-Sásesc községben egy cigány asszony — brasóvi híradás szerint — a sziámi ikrekhez hasonló két életerős gyermeknek adott életet. A nem mindennapi esemény valósággal lázba hozta nemcsak a község, hanem a környék lakosait is, akik közül számosan keresik fel az anyát és ikreit. Szinte bucsujáró hely lett most a cigányasszony háza, akinek férje azonban a látogatást ötletes ember módjára csak úgy engedélyezi, ha a látogatók néhány lejjel hozzájárulnak a „családi alaphoz”.

— A maglaviti csodapásztor kihallgatáson volt a királynál. Ofelsége tegnap közel félórás kihallgatáson fogadta Petrache Luput, a maglaviti csodapásztort, aki azután Sinaiból Dragoslaveba utazott Miron patriárkához.

— Mégis korlátozzák a Palesztinába való bevándorlást. A palesztinai angol kormányzás je-ruzsálemi híradás szerint felfüggeszti a zsidó bevándorlást arra az időre, amíg az angol királyi vizsgáló bizottság működik. El-lenszolgáltatásképpen azonban teljesíti a már bevándorolt zsidók-nak bizonyos utépítésekre és a tel-avivi kikötő építésére vonatkozó kéréseit.

CARMEN SYLVAN

a KUN-penzióban

augusztus 1-től 2 3
szoba teljes penzió-
val kapható

Külön ellátás!

Kifogástalan ki szolgálás!

Mérsékelt árak!

Felvilágosítást ad az
ECONOMIA S. A. Cluj
Telefon: 759., vagy
KUN-pen. ió, Carmen
Sylva, Vila Norocelul

— Meggyilkolta vejét a hetvenhárom éves aggastyán. Râmnicul-Săratból jelentik: Stefan Damian gazdálkodónak tegnap heves szóváltása támadt apósával, Trandafir P. Roscával. A vita erősen el-fajult és a 73 éves após felindu-lásában előretntva kését, beleszúrta a vejébe, akit a szúrás olyan sze-rencsétlenül ért a szívére, hogy azonnal halt meg. Az áldozat felesége, aki csak azt látta, hogy férje vértől elborítva a földre esik, de nem tudta, hogy az meg is halt, ekkor dühösen neki ugrott a halálosan szurkáló apósának és úgy összeverte, hogy az eszmélet-lenül rogyott a földre. Mire a ház-beliek összeszaladtak, egy halottat és egy súlyos sebesültet találtak a lakásban. A megdöbbentő csa-ládi tragédia ügyében a csendőr-ség szigorú vizsgálatot indított, ugyanakkor pedig gondoskodott arról is, hogy a súlyos állapotban kórházba szállított gyilkost fel-gyógyulásáig szigorú őrizet alatt tartsák.

— MA TEMETIK OLTEANU KAPITÁNYT. A Bucurestiben történt repülőszerencsétlenség áldozatát, Olteanu kapitányt, ma délután fogják eltemetni váro-sunkban fényes pompa mellett.

— 5000 tüdőbeteg. A legújabb hivatalos kimutatás szerint a cluji tüdőbeteg-gondozó az elmúlt évben 5000 tüdőbetegét vizsgált meg. A betegek közül az év vé-gén tu is megfigyelés alatt állott 570, 24 pedig meghalt.

— 255 CENTIMÉTERES ÓRIÁS. Altona amerikai városban most töl-tötte be 18-ik életévét Robert Wadlow, aki valószínűleg a világ legmagasabb embere, mert 255 cen-timéter magas és 115 kilogram sú-lyu. Az orvosok szerint Wadlow még nőni fog és körülbelül 275 cen-timéteres magasságot fog elérni.

PERLOTT

fogpép, szárvíz, fogpór az egyetlen, amely nem régi, avult teoriák, hanem a legújabb tudományos kutá-tások alapján készült. Biochemiai hatása, a rom-lástól óvja és fényes fe-hérre teszi a fogakat.

JÁRVÁNYOK PUSZTITANAK A CLUJMEGYEI KÖZSÉGEK-BEN

(CLUJ.) Hir szerint a közeli falvakban erősen pusztitanak a járványok, de főleg a skarlát és difteria pusztít. Ghirolt, Silvas, Iclod, Iclodel, Baidza és Alunis községekben egyaránt szedi áldo-zatait a járvány, amely egyedül Alunis községben közel 30 gyer-meket ragadott el magával. Az egészségügyi hatóságok messze-menő védőintézkedéseket léptet-tek életbe a járványos betegségek megszüntetése, vagy legalább is erős elszigetelése céljából.

— Népszámlálás súlyos akadályokkal. Az 1937. január 6-án a Szovjet egész országa területén általános népszámlálást akar tar-tani. Ez a népszámlálás azonban igen súlyos akadályokba ütközik, egyrészt az óriási távolságok miatt, másrészt azért, mert egé-szen elhagyatott vidékeken is meg kell tartani a népszámlálást, töb-bek között a Sark-vidékeken és Szibéria legészakibb részein. Minthogy ezekre a területekre a téli hónapokban a népszámlálást végző biztosok nem mehetnek el, már most utba indultak, hogy még a hidegebb idő beálta előtt elvégezzék a népszámlálást és ide-jében tudjanak visszatérni. A nép-számlálás elvégzésére a kormány félmillió népszámlálási biztost és ellenőrző-közeget vesz igénybe, akiknek nagy része beosztott ál-lami tisztviselő, úgy, hogy ilyen címen külön díjazást nem is fog-nak kapni.

— Pusztít a villám. Galatiból jelentik, hogy a Covorlui megyé-ben lévő Irlesti községben egy Micu Ene Rotaru nevű 16 éves fiút, aki a vihar elől egy cressz alatt huzódott meg, a lecsapó vil-lám halálra sujtotta. — Ugyan-akkor Alba-Iuliáról jelentik, hogy ott Marita Joan I. Ilie gyermeket sujtotta szintén halálra a vil-lám.

— Meglepetésszerűen beszüntet-ték az iparosok felszabadítási könyveinek kibocsátását. A mun-kaügyi minisztérium hir szerint beszüntette a Munkakamaráknál az ugynevezett szabadulási köny-vek kibocsátását az iparosok szá-mára. Ez a tény az érdekeltek kö-rében nagy elkeseredést váltott ki, mert ezáltal csak az ugyneve-zett titkos iparüzés szabadult fel teljes mértékben. Az iparos társa-dalom most a Munkakamarák ve-zetőségeit kérte fel, hogy a mi-nisztériumnál járjanak közben a rendelkezés visszavonása céljá-ból.

LISZT

könyvek és mindenféle
bejelentési nyomtatvá-
nyok kaphatók

BOROSNAL

Megcáfolják Valenciának a felkelők részéről történt elfoglalását

Hitler egész béketervével tárgyalják az őrhatalmi értekezleten

(RABAT.) A Havas ügynökség jelenti, hogy híre jár, miszerint a feikelők elfoglalták Castellon de le Planat, a valenciái öbölben a Földközi-tenger partjain. Valenciából jelentik, hogy onnan 106 amerikai állampolgár egy amerikai gőzösön utnak indult hazafelé. Egyébként Spanyolország minden részéből csak kisebb, főleg álló jellegű harckocikat jelentenek.

Azt a hírt azonban, hogy Valenciát elfoglalták volna a felkelők, határozottan megcáfolják.

Barcelonai híradás szerint Casanova Juan vezetésével megalakult az új katalán kormány, amelynek 15 tagja van és pedig 9 katalán balpárti, 3 szocialista és 3 pártokivüli, akik közül az egyik Sandino alezredes lett az új honvédelmi miniszter.

A fogságból megszökött Abd el Krim is csatlakozik csapataival a felkelőkhöz.

BIZALOM BLUMÉKNAK

(PÁRIS.) Az éjszakai ülésen a kamara 379 szavazattal 200 ellenében bizalmat szavazott a Blum kormánynak. Delbos hangoztatta, hogy Franciaország Genfben is folytatni fogja politikáját az általános leszerelés elősegítése érdekében. Egyelőre a fegyverkezések szigorúbb ellenőrzését szeretné keresztülvinni s felveti továbbá, hogy korlátozzák a fegyverkezést, főleg pedig a légi fegyverkezést csökkentsék.

Francia és angol politikai körökben nagy megkönnyebbülés érzését váltott ki az a tény, hogy Olaszország és Németország elfogadták a meghívást az őrhatalmi értekezletre. Hogy a meghívás nem végződőtt kudarcra, azt főleg Anglia érdekeinek tudják be, amely állandóan folytatta a közvetítő tárgyalásokat Franciaország és Németország között. Anglia érdeke az is,

hogy Vansittart Berlinbe küldése révén ezt a megértő és közeledő politikát még jobban folytatni fogja. Az őrhatalmi értekezleten nemcsak a Locarno-szerződés kiégyesítéséről fognak tárgyalni, hanem minden nagyobb jelentőségű európai kérdésről, elsősorban is Hitler egész béketervének megvitatásáról. Beavatottak véleménye szerint meg van a remény arra, hogy az őrhatalmi értekezleten békülékenységgel szemle fog minden állam részéről érvényesülni.

HITLER MUSSOLINI
SCHUSCHNIGG TALÁL.
KOZÓJA

A párisi Havas Ügynökség értesülése szerint szó van arról, hogy Mussolini közelebről találkozást hoz létre Hitler és Schuschnigg között és a találkozón ő maga is részt vesz. A találkozó színhelye valamelyik Trieszt melletti helység lenne.

NEMETORSZAGGAL ÉS HOLLANDIAVAL KERESKEDELMI EGYEZSÉGEK KÉSZÜLNEK

(BUCURESTI.) Tatarescu miniszterelnök tegnap Antonescu, Inculiet és Pop Valér miniszterekkel tárgyalta az időszerű politikai kérdésekről. A miniszterelnökség jelentése szerint Románia háborúba lépésének 20. évfordulóját októberben a diadaliv leleplezése alkalmával fogják megünnepelni.

A kormányhoz egyébként jelentés érkezett, hogy Titulescu miután befejezte montreauxi tevékenységét, Sant Martinba utazott üdülésre.

Az Argus úgy tudja, hogy rövidesen tárgyalások indulnak meg több országgal kereskedelmi és fizetési egyezmények kötése végett. Elsősorban is Németországgal és Hollandiával fognak tárgyalni.

HALÁLRA SUJTOTT A VILLÁM KÉT PÁSZTOR, A HARMADIKAT PEDIG MEGNEMITOTTÁ

(SIBIU.) A rásinári hegyek alján az elmúlt napokban nagy vihar dult, amelynek során a villám is lecsapott. A villámcsapás a pásztorok közé sujtott, akik közül Ilcus Gheorghet és Toma Iucut halálosan érte a villámütés, míg harmadik társuk csodálatos módon életben maradt, de meg-némult. Most azután a sibiui kórházban kísérleteznek azzal, hogy a valószínűleg rémületében meg-némult embert meggyógyítsák és újra megszólaltassák.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik néhai Körözy Antal július 28-iki temetésén részt vettek és mélységes fájdalomukat enyhíteni agyekeztek, ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

— **Halálozás.** Szántay Imréné július 31-én éjjel fél 3 órakor elhunyt. Temetése augusztus 2-án, vasárnap délután fél 7 órakor lesz a Str. Fierului 5. szám alatti gyászházban.

— **Zizovics Lenke győzött Berlinben.** A Barkochba rendezett zsidó tennisz világbajnokság döntőjében P. Zizovics Lenke, az oradeai CAO versenyzője, a többszörös román bajnoknő győzött.

— **Járosi Andor gyászja.** Járosi Andor evangélikus lelkész sulyos gyász érte. Kétéves kislfiacska, Járosi Bandika péntekre virradó éjjel rövid szenvedés után meg halt. A tevékeny és széleskörű közéleti munkát végző lelkész mélyen sujtott családja iránt általános nagy részvét nyilvánul meg.

— **Ujabb razzia volt az éjszaka városunkban.** A rendőrség az elmúlt éjszaka újabb szigorú razziát tartott a városban. Ennek eredményeképpen összesen 23 személyt vettek őrizetbe és pedig 21 férfit és 2 nőt, akik ellen megindult az eljárás.

— **260 felebbezés a cotroceni perben.** Az ilfovi törvényszék IV. szekciójához eddig az érdekeit magánfelek részéről 260 felebbezés érkezett be amiatt, hogy első fokon a magánvádlók keresete közül rengeteget elutasítottak.

— **Földig égett a berlini Népszínház.** A berlini hatalmas Népszínház tegnap, ismeretlen okból kigyulladt és földig égett. A kár közel 1 millió márka.

NYÁRI ÜDÜLŐ-OTTHONT LÉTESÍT A MUNKAKAMARA AZ IPAROS TANONCOK RÉSZÉRE

(CLUJ.) Jelentettük, hogy a Munkakamara nyári üdülő-otthont akar létesíteni iparos tanoncok számára. Mint most értesülünk, a Társadalom Biztosító központi igazgatósága az erre a célra a clujmegyei Bucea községben kiszemelt hely kibéreléséhez nem járult hozzá, így tehát a Munkakamara időközi tanácsa július 9-i ülésén úgy határozott, hogy saját hatáskörében vásárol meg egy kisebb területet és épített be erre a célra a clujmegyei Somesul Cald községben. Minthogy pedig a megvásárolt terület beépítése csak fokozatosan lehetséges, egyelőre csak egy 40/6 méteres méretű pavillont létesítenek, amelyben étkezőhelyiség, konyha, hálószoba és a felülvilágító szoba lesz. Az épületben negyven tanuló nyerhet elhelyezést üdülés és pihenés céljából és pedig 5 Maramures, 10 Năsăud, 10 Turda és 15 Mures megyéből, akiket július 25-ével már el is küldöttek oda. Az új jóléti intézmény felavatása augusztus másodikán délután 5 órakor fog megtörténni ünneplés keretében, majd a hatóságok fejeinek és a saját képviselőinek jelenlétében.

— Október 4-én lesznek a munkakamarai választások. A munkaügyi minisztérium elhatározta, hogy a munkakamarai választásokat október negyedikére írja ki. Ezzel kapcsolatosan a hivatalos lap legutóbb közölte a munkakamara választási szabályzatát, a választói névjegyzékek elleni felebbezések módját, a jelölési módokat és általában mindazokat az irányelveket, amelyek alapján a választásokat lebonyolítják. Az egész országban 16 munkakamaránál lesznek választások, amelyeknél összesen 773.671 választó van összeírva, akik közül 446.164 a munkás, 120.000 a magántisztviselő és 187.597 az ipari szekciók kötelékébe tartozik.

Ma nyílik meg ünnepélyesen az olimpiász

(BERLIN.) Az olimpiász ünnepélyes keretek között ma nyílik meg. Bár a felvonulás és az ünnepi ceremóniák csak reggel 8 órakor vették kezdetüket, már kora hajnalban óriási tömeg sereglett egybe a zászlódszobában és ünnepi pompában uszó Unter den Linden és a Sieges Allén. A menet megindulását az óriási tömeg kitörő lelkesedéssel ünnepelte. Elöl 100 kürtös haladt, akik ébresztőt fújtak, majd a világ legnagyobb katonazenekara következett, amelyben 20 zenekar volt egyesítve. Utánuk következtek az olimpiai csapatok festői szép egyen-

ruhájukban és országok szerint váltakozó viseletükben. A rendet egész rendőrezredek tartották fenn, de a legkisebb rendzavarás sem történt.

A menet előbb az Adlon-szállóhoz haladt, ahol az olimpiai bizottság székel, majd a híres Brandenburgi Kapuhoz és onnan vonul ki az olimpiai játékok küzdőhelyére. Maga az olimpiász holnap délelőtt 9 órakor veszi kezdetét a modern Pentatlon küzdelmeivel. Hitler kancellár és az 58 résztvevő nemzet képviselőinek jelenlétében. Az olimpiai fáklyát különben az ünnepélyes meggyújtás után visszaviszik Athénbe.

El akarták rabolni a kanadai ötös ikreket

(NEWYORK.) Vakmerő rablási kísérlet történt a kanadai ötös ikrek ellen. Egy géppisztolyokkal felfegyverkezett csoport behatolt abba az intézetbe, ahol az öt ikertestvért őrzik és gondozzák. A portást leütötték, az ápoló személyzetet bezárták az egyik helyiségbe, majd az emeletre mentek, hogy az ikreket elrabolják. Itt azonban egy tiztagu rendőrségi őrzőcsapattal találták ma-

gukat ssemlen, amely felvette a harcot. Rövid tűzharc után a rablók kénytelenek voltak menekülni. Egyik megsebesült társuk jegyzőkönyvre adta, hogy nem számítottak ilyen ellenállásra. A gyermekek elrablásának előkészítő céljaira 16 ezer dollárt költöttek el és az volt a szándékuk, hogy az elrabolt gyermekekért 150 ezer dollár váltságdíjat követelnek.

Két verekezés volt az éjszaka városunkban

(CLUJ.) Két verekezés foglalkoztatta az éjszaka a IV. kerületi rendőrséget. Este 11 órakor megjelent Hencz László, guny nevén Cája, aki bejelentette, hogy apósa Sándor Péter Serban Cantacuzino 4. sz. alatti munkás megtámadta és fejszével fejbe ütötte. A beidéztet após azután elmondotta a rendőrségen, hogy előbb a veje ütötte meg, ő csak védekezett. Hencz sérülései nem súlyosak.

Ugyancsak az éjszaka előállították Chirch Ioan 32 éves piaci gyűmölcsárust is, aki a Dragalina 4.

sz. alatti vendéglőben ittas állapotban közbotrányt rendezett és bántalmazta a tulajdonost. A rendőrségen kiderült róla, hogy bejelentő lapja nincs, bár hetek óta városunkban tartózkodik és ami még érdekesebb, a városháza egyik épületében kapott raktárhelyiséget ingyen valami Jacob nevű szolgától. Kiderült róla az is, hogy katonai ügye elintézetlen, ezenkívül még hamis százasokat is találtak nála. Chirch bűnlasjtromának összeállítását a kihallgatása révén most van folyamatban.

„...Semmit sem tanultak és mindent elfelejtettek”

Irta: Halász József.

1.

Miért nem fogja nyári szabadságát VIII. Edward angol király Franciaországban tölteni? Miért? Amikor pedig már hetekkel előbb a rádió és a világsajtó azzal kürtölte tele a világot, hogy minden britnek uralkodója, a fiatal és szimpatikus VIII. Edward Cannesben fog az idén üdülni. A látszólag jelentéktelen napihir mögött súlyos külpolitikai előzmények húzódnak meg. A charming prince — ahogy még most is szívesen nevezik — kényszerű okok miatt vetette el a jól kidolgozott nyári programját. Mint ahogy Baldwin miniszterelnököt is ugyanezek a kényszerű okok akadályozták meg abban, hogy külföldön üdülhessen. De nemcsak Baldwin, a premiért, hanem Ófelsége kormányának minden egyes tagját befolyásolják a kavargó, forrongó, baljósteljes események abban, hogy elhagyják a brit szigeteket. Bizony: a rossz szellemeket könnyű volt Pandora szelencéjéből kiengedni, de vajmi nehéz újra visszakényszeríteni őket. A rombolás démonai elszabadultak és az a szél, amit Nagybritánia külpolitikájának intézői Spanyolországban elvetettek, könnyen olyan viharra fajulhat, amely tövestől csavarhatja ki az angol pálmákat. De hagyjuk a szóvirágokat. Ibéria földjén elképzelhetetlen borzalmakká fejlődött a testvérhárc. Csak testvérek gyűlölhettek olyan könyörtelenül egymást, mint ahogy most a spanyolok teszik. Mekkora lelketlenség és milyen rideg számító készség kell hozzá, hogy a spanyol nép gazdasági és szellemi ellentéteit a maguk céljára és javára kamatoztassák. Nagybritánia Gibraltárt féltette a tulságosan megerősödő orosz befolyástól és ezért igyekezett mennél inkább kiélezni a belső ellentéteket.

2.

Elrepült a nehéz kő és London már érzi, hogy kezd visszahullani a saját fejére. Körülbelül bizonyosnak látszik, hogy a szovjet befolyását Spanyolországban sikerült megtörni, de most jön az igazi fekete leves: a fasiszta veszedelem. Mert ha nagy bajt jelentett volna egy spanyol szovjet Gibraltár hátában, semmivel sem kisebb a baj akkor, ha a brit érdekeket egy fasiszta Spanyolország veszélyezteti. Az angol kormányfőriak azt hitték, a végtelenségig élhetnek régi taktikájukkal. T. i., hogy összeugratnak két ellenfelet, hogy azután a zavarosban annál könnyebben haláshassanak. Csakhogy Mussolini is ért ám a diplomáciához és a kedvező alkalmat ő sem igen szokta elmulasztani. Róma és Berlin egyezsége már amúgy is súlyos tehertételt jelent a brit világpolitika mérlegében. Hát még most, amikor az angolok által felkavart zavarosban is halászní kíván a duce. Halászní kíván és halászní is fog. Mert minden jel mellett szól, hogy a spanyol felkelés kifejezetten fasiszta vizekre evez. Mussolininek egyébként is már régi ötlete volt, hogy a latinvértű spanyolokat a maga oldalára állítsa. Ne feledjük el: a Földközi tenger fölötti uralom

kérdéséről van szó és ha a spanyol polgárháború kitöréséig sikerült is Londonnak ebben a kérdésben bizonyos foku szélcsendet teremteni, a saját magaásta kelepce most viszályt és az ütest nem lehet egykönnyen kivédeni.

3.

Október első napjaira szeretnék összehívni az őthatalmi értekezletet, London, Páris, Brüsszel előzetes megbeszélése során elhatározták, hogy Olaszországot és a német birodalmat is meg fogják hívni az új locarnói értekezletre. A dolog azonban úgy látszik, nem olyan egyszerű, mint amilyennek London elképzelte. Hitler környezetéből máris olyan hangok hallatszanak: a német birodalom csak abban az esetben hajlandó részt venni az őthatalmi értekezleten, ha egyetlen szó sem esik a Rajna-öv megszállása tényéről. Azután sejtetni engedték azt is, hogy Hitler a konferencián a gyarmati igénylések kérdését is fel akarja vetni. A rajnai megszállás tényét Anglia tudvalevőleg befejezettnek fogadta el. Ez leginkább Franciaország sérelme, ezért London nem fájdíthatja a fejét, de a gyarmati igénylés már komolyabb valami. Egy régebbi írásunkban felvetettük annak lehetőségét, hogy Anglia esetleg megvásárolandó portugál gyarmatterületeket ajánlana fel a német birodalomnak. Hogy nem tévedtünk, bizonyítja az a tény, hogy az angol alsóházban különböző pártállású képviselők megkérdezték a gyarmatiügyi minisztert: igazak-e a portugál gyarmatterületekkel kapcsolatos hírek? A miniszter kitérő választ adott. Eden angol külügyminisztert is megszólaltatták ebben az ügyben, de ő sem adott félre nem érthető feleletet, csak annvit mondott: *arról pedig szó sem lehet, hogy Anglia a saját gyarmatállományából elégítse ki a németek jogos igényeit.*

4.

Az elmúlt kedden volt pontosan 22 esztendeje annak, hogy a világháború elindult végzetes útján. VIII. Edward angol király és Lebrun, a francia köztársaság elnöke nagy beszédet mondottak Vimy-ben a kanadai hősi halottak emlékoszlopa előtt. Hatvanezer kanadai katona csontjai porladnak itt, akik életüket és vérüket áldozták a brit világbirodalomért. Huszonkét esztendeje annak, hogy elindultak a pokol dandárai e földön. És íme, nem is egy egész emberöltő múlva, a nemzetek megint ott tartanak, hogy fejük fölött véres felhők gomolyognak. Mit használt a világ haladása, békéje és boldogulása szempontjából a 60 ezer kanadai harcos hősi halála? De mit használt a többi 13 millió katonára vére hullajtása? Miért kellett meghalniuk, ha most megint ugyanaz a veszedelem fenyegeti az emberiséget, mint 1914 véráztatta napjaiban? Semmit. A Bourbonokról járja a szólásmondás, hogy semmit sem tanultak, de mindent elfelejtettek. A világ hatalmasai vajjon okultak-e a négy borzalmas háborús esztendő

szörnyűségeiből? Ha okultak volna, akkor Mihalache nem tartotta volna szükségesnek a közvélemény figyelmét felhívni egy német—orsz háború veszedelmére. „Egy bennünket közélről érdeklő nagyhatalom részéről — mondta campulungi legutóbbi beszédében — kaptuk a figyelmeztetést, hogy a német—orsz háború esetleges lehetőségével számolnunk kell.” Mihalache többszörösen miniszterviselt ember. Sőt miniszterelnök is volt már. Feltételezhető, hogy tudatában van a szavak jelentőségével és tudja jól: nem szabad a tüzzel könnyelműen játszani. De ha ő nem is figyelmeztetne a veszedelemre, a jelenségek a mellett szólnak, hogy nagyon, de nagyon közel vagyunk egy új világháború lehetőségéhez.

5.

Senki sem áltathatja magát azzal, hogy Moszkva és Berlin esetleges összetűzése elszigetelt jelenség marad. A német birodalomnak levegőre van szüksége. Kényszerítő gazdasági és politikai okok készítetik a harmadik birodalom urait egy expanziós politika erőszakolására. Németországnak nincs gyarmata és nincsenek számbajöhető piacai. Már pedig a német ipar csak bizonyos ideig tudja még a munkások tömegeit foglalkoztatni. Leginkább a hadiipar dolgozik, mert a hadsereg szükségleteit még távolról sem elégítették ki. Igen ám: de mindennek meg van a határa. És azután az sem mehet a végtelenségig, hogy a hadiipar szükségleteit belső kölcsönökkel fedezzék. Vagy így, vagy úgy. Kivezető utat kell találni a német birodalom belső feszültségeinek levezetésére. Miután a jelek szerint arról sem lehet szó, hogy Anglia önként lemondjon olyan értékes gyarmatterületekről, amelyek minden tekintetben kielégíthetők a németek igényeit, előre látható, hogy valamilyen irányban robbanni fog a túlfűtött világpolitika kazánja. Berlin úgy látja, hogy Kelet-Európa, tehát Szovjet-Oroszország felé a legkönnyebb az indulókat kipuffogatni. Hogy helyes-e ez a számítása, azt csak akkor tudnók megítélni, ha kenyértörésre kerülne már a sor a szovjet és Németország között. De akkor talán idő sem lenne tárgyilagos vélemény mondására, mert ha egyszer Európa valamely pontján megint kigyullad a háboru máglyája, a tűz villám szárnyán fog tovább harapózni.

6.

A háború veszélye akuttá vált. Ezért nem megy VIII. Edward most Dél-Franciaországba üdülni. Ilyenkor nem tanácsos sem az uralkodónak, sem a kormány vezetőinek idegen földön tartózkodni. Az angol világbirodalomnak az utóbbi tíz esztendő során nem volt szerencséje a külpolitikában. Tévedések és baklövések sorozata jelzi ezt az évtizedet és nem egy esetben diestelen visszavonulásra kényszerült a brit országnak. Mintha a vérszót vaksággal verte volna meg Nagybritánia külügyeinek intézőit, állandóan olyan vízek felé kormányozták a birodalom

hajóját, amerre szirtek és zátonyok fenyegették a hajót. Rosszul választották meg a barátaikat. Félreértés ne essék: Anglia békét akar mindvégig. De értjük meg jól: olyan békét, amely kizárólag a világbirodalom javát szolgálta volna. Igen ám, de egyről megfeledeztek. Még pedig arról, hogy egy évszázad során nem egy ország kitiporta gyermekcipőit. Németország, Olaszország, Amerika, Japán a XIX. század esztendői alatt fejlődtek azzá, amivé lettek. Egytől-egyig félelmetes versenytársai az angol imperialista kapitalizmusnak. És éppen ott van a londoniak tévedése, hogy ezeket a megerősödött és levegőre éhes nemzeteket ma ugyanolyan sánda taktikával szeretnék kezelni, mint valamikor az 1800-as évek elején tették. Ez már idejét multá. Ma már nem lehet az „oszdd meg és uralkodj rajtuk” eszközeivel boldogulni. Néha-néha és kisebb arányokban még sikerül, mint ahogy azt a spanyol polgárháború kiégettése során láthattuk, de Róma és Berlin már okultak. És bizony: az angol világbirodalom már régen élt át olyan kritikus napokat, mint jelenleg. Ha a brit kormányfőriak nem változtatnak külpolitikai módszereiken, akkor hiába hangzottak el Vimy-ben VIII. Edward király és Lebrun köztársasági elnök békés szavai: „A történelemben nem térhet vissza olyan nap, mint volt 1914 június 28-ika.” Mert más a beszéd és más a cselekvés. Már pedig az angol kormány még mindig taktikázik. Attól félünk, hogy előbb, vagy utóbb tul fogja taktikázni önmagát. A spanyol események és egy sereg egyéb jelenség félelmetesen igazolni látszik ezt a feltevést.

— Csak a gyilkosságok 50 százalékát sikerült kideríteni Angliában. Legújabb londoni kimutatás szerint Angliában átlagosan a gyilkosságok 50 százalékát sikerült teljes mértékben leleplezni. A múlt hónapban Angliában körülbelül 100 gyilkosság közül, amelyek közül 51-nek a tettesét tudták elfogni. A gyilkosok közül öt a letartóztatás pillanatában öngyilkos lett, 22 most várja sorsának eldőlését a börtönben és 24 gyilkost már vagy halálra, vagy életfogytiglani fegyházra ítélték.

Szavanként 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei. Legkisebb hirdetés ára 10 lei. Jelleg, vagy címenküli hirdetések kezelési díja 5 lei. Hirdetéseket aznap megjelenésre d. e. 11 óráig, csütörtök számba szerdán, vasárnap szombat d. e. 10 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK

Csak portázott jellegű leveleket tudunk fogadni. Vidékieknek válaszbélyegs kérdésközlőre válaszolunk. Hivatalos óra reggel 8 óráig este 7 óráig.

LEVELEZÉS

ARANYERT LEGTOBBET FIZETEK ROSNER ÓRAS, ÉKSZERÉSZ CLUJ, REGELE FERDINAND 114. TAKARÉKOSÁGI KÖNYVECSKÉRE KISZOLGÁLOK (f 350)

GYERMEKKOCSIK, nyugágyak legolcsóbb árban Bodner áruházban. C. Victoriei 5. (f 928)

ÖSZÜLÖ korrekt, keresztény ÜR-EMBER egyetemi diplomával, nyugdíj jogos, kölcsönös szimpátia esetén HAZASODNA középkorú, jólelkű, gyermektelen, anyagilag teljesen független nagyon intelligens VALÓDI úri hölgy-gyel. Szíves levelet a kiadókba kérek „Harmónia” jellegre. (2121)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! Vas-, víz- és villany-ondóllás a legprecízebb és a legbiztosabb árak mellett csak a „NIZ-” fodrászatban készült. Regele Ferdinánd 30. (1937)

MEGHÁZASODNA jómegjelenésű, intelligens fiatalleány. Hozomány, válalat beindítására szükséges, esetleg női társat keres. Leveletet teljes címmel „Komoly elhatározás” jellegre a kiadókba kérek. (2295)

TANCESTÉLY SOMESENIBEN. Szombaton, augusztus 1-én, 9 órai kezdettel a Someenii fürdő térszán nagy táncpestélyt rendeznek. Konfetti, szerpentin, szépségkirálynő választás, stb. (2296)

MEGHÁZASITANAM 24 éves izr. szépnék mondott fiamat, ki minden káros szenvedélytől mentes, iparosságot tanult ki most kereskedelmi téren működik, oly hasonlókorú izr. családból való leánnyal, kinek k. p. hozománya van. Beöslés is lehetséges. Érdeklődők írjanak. Cim a kiadókban. (f 929)

MEGIST ERKEDNEK fiatal egészséges urinóval vagy leánnyal, kit szeretnén támogatni, esetleg állással is. Levelezés elkerülése végett teljes című fényképpel látott leveleket. Agencia, Carol Schuller, Bucuresti címére kérek „Erdeknélkül” jellegre. (f 931)

MEGISTERKEDNEK azzal a szöke hölgyvel, aki az Edison moziban mellettem ült. Jelige „Hóvirág” a kiadókba. (2310)

ADÁS-VÉTEL

ARANYERT LEGTOBBET FIZET CASA OROLOGELOR, PIATA MIHAI VITEAZUL 11. SZ. (f 263)

JAZZ-DOBOT bérbe keresek. Cim: Baron L. Pop 7., ajtó 3. (2282)

KESZPENZERT NEM!

Osakis heti 50 lei részletfizetésre árulunk férfi és női cipőket. Itten egyben értesítjük vevőinket, hogy 1936. augusztus hó 1-én cipőkészítési üzemet állítunk fel s így saját műhelyünkben lesznek a cipők elkészítve, mely cipőkért úgy minőségéért, mint tartósságáért szavatolunk.

ARCO cipőkereskedelmi vállalat Cluj, Str. Dubalariilor 13.

BENZINMOTOR cséplésre vagy malom hajtására alkalmas sürgösen eladó. Értekezni dr. Julius Coroiaru ügyvéd Cluj, Str. Reg. Maria 32. (2021)

DIÓFA hálók eladók. Márk asztalos, Fántanele 30. (2238)

JÓKARBAN LEVŐ HUSOSKOCSI olcsón eladó. Str. Horea 59. (2246)

EGY szoba, konyha, speiz üzlethez alkalmas, nagy beton pincével, víz, villany, nagy gyümölcsös kerttel eladó. Str. Garlei 17. (2272)

DONATH-ON villanyoszlop mellett szép fekvésű parcella olcsón eladó. Értekezni Str. Donath 150. (2217)

MOTORKERÉKPÁR eladó, üzembépes A. J. S. Turagép. Megtekinthető 2-4. Str. Pasteur No. 42. (2191)

HAZHELY 12x15 m. eladó. Cluj, Str. Verde 27. (2238)

MEGVÉTELRE keresünk egy Massey Harris 6-8 HP karborátort és egy 110 Voltos 10 Apos egyenáramú dinamót. „Bazarul”, Aiud. (P 977)

BÉCSI zongora, kitűnő hangú eladó. Maresal Foch 68. (2281)

KERESEK megvételre Singer sima vagy balkaros bőrvarrógépet, ágó léprest és sarok szoritót. Arco cipőkereskedelmi vállalat, Cluj. Str. Dubalariilor 13. (f 927)

ELADÓ Str. Gradinilor 4-a, telek. Felvilágosítás hétköznapiokon Str. Bisericei Ortodoxe 13. (1794)

OLCSÓ TÚZIFA! Sütés, főzéshez alkalmas fenyő tűzfát aprítva és házhoz szállítva, míg a készlet tart. MÁZSAJA 45. lej. HOREA 22. TELEFON 252. (1392)

ELADÓ parcellák a tisztviselőtelepen a legelőkelőbb villanegyedben, a Str. Marzescu meghosszabbításában közvetlen a jég- és teniszpályák mellett. Kanális, víz és villany. Vételár 120-150 lej négyzetméterenként s fele azonnal és fele hat hónap alatt fizetendő. Sigmond S. A. Cluj, P. Unirii 3. (f 920)

75.000 LEJÉRT Dermata gyár közelében egy szoba konyha és mellékhelyi ségekből álló szép telek eladó. Értekezni Piata Mihai Viteazul 40, II. em. Bellu ügyvéd irodában. (2214)

ELADÓ 2 szoba konyha előszoba speiz pince kamra szabályszerűen építve 160.000 lej. Str. Simionis 2. Donath 74-el szemben. Ügynököket díjazok. 2221

HOFHEER 3 l. löhere morzsoló jó karban eladó. Deutsch, Gherla. (2232)

VASUT mellett emeletes új sarok ház 5 szoba, 2 fürdő 3 konyha 430.000 lej eladó. Donath ut. környékén 2 hold gyümölcsös, 3 szoba 1 konyha 6 drb. állatra istállóval 140.000 eladó. Több belvárosi családi házak jutányos árban eladók. Ért. Str. Maloasa 7. Portánál, d. u. 2-5-ig. (2254)

CSALÁDI HÁZ sétatérrel szemben, emeleten 2 szoba, konyha, fürdőszoba, éléskamra, földszinten 1 szoba, konyha stb. eladó. Drágulina 84. (2180)

HAZASTELEK SÜRGÖSEN ELADÓ. STR. PATA 115. (2265)

KETAJTOS Wertheim kasszát kifogástalanul keresek. Lehet vidéken is. Regala uton szép villa eladó. Babos, A. Muresanu 16. (2251)

A SZERELEM a gyomron vezet keresztül, tehát vigyázzon a gyomrára és vegyen azonnal egy amerikai rendszerű universalis passzirozót, mely az egész ség öre MOSKOVITS ÉS TÁRSANÁL, Cluj (főpostával szemben) takarékosági könyvre is. (f 867)

ELSŐÖSZTÁLYU sírhely azonnal átadó. Radulescu 67. (2504)

ÜZLETBERENDEZÉSHEZ puldok, sté lázsik és használt butorok eladók. Kirschner, Str. Dragalina 28. (2298)

ALIG HASZNALT elsőrangú díófahálószoza elutazás miatt potom áron eladó. Cim a kiadókban. (2277)

HAZASTELEK, szoba, konyhás családok miatt sürgösen eladó. Dorobantilor vám melletti ucca. Sopor 6. 2275

VESZEK jó árban férfi használt ruhát, ócska varrógépeket. Hárletului 5. Jakab. Hivásra megyek. (P 976)

3 TONNA nyomású expander prés ki fogástalan, majdnem új állapotban eladó. Targumures, Simon, Vlahuta 12. (f 922)

ÁLLAST KAPHAT

UTAZÓ Turda, Alba és Some megyékben fűszerekkel bevezetve, garanciával, fix fizetéssel felvétetik. Ajánlatokat „Colonial Import” jellegre a kiadókba kérek. (2275)

BETON vakoláshoz prima kőműves akordánsok kerestetnek. Cim a kiadókban. (2274)

GYAKORLOTT fényezőnőt és férfi grundolót felveszek. Modernmobil. Memorandului 11. (P 780)

TANÁRJELÖLTET keresek. Jelentkezni 7-től 10-ig. Str. Paris 12-a. 2311

ÖNÁLLÓAN dolgozó fehérnemű varrónő kerestetik. Ugyanott matt díófa ebédő eladó. Cim a kiadókban. (2271)

KÜLÖNFÉLEK

AKI 50 ezer lej készpénzt biztos kereskedésbe hat hét alatt 45 ezerre óhatja szaporítani, keresse fel Str. Masiniilor 75, Feri bácsit. (2303)

AMBRUS FODRÁSZATÁBAN P. Gh. Sion 4. sz. Villanyondóllás 6 havi garanciával 200 lej. (2152)

VARGA gyorstalpalójában Str. Iorga 23, divatos cipők 350 lejtől mérték után is nagy választékban. Női talp 45, sarok 10, férfitalp 60, sarok 30. (f 855)

ERZSÉBTFÜRDŐBEN gőz nőknek hétfő, szerda, csütörtök délután, férfiaknak péntek, szombat egész nap, vasárnap délelőtt. Kádfürdő állandóan nyitva. (1620)

KOMPENZÁLUNK BÁRHOVÁ ÁLLAMI KÖVETELÉSEKKEL bármilyen természetű adótartozásokat, büntetéseket, örökösödési adót, erdő, bértartozásokat, vámbüntetések, stb. „AGI-MEX” Agenturi Cluj, Piata Unirii No. 3. Telefon 2-29. (f 910)

EGYÉVES KERESKEDELMI TÁNFOLYAMRA beiratkozás és felvilágosítás Calea Regele Carol II. 26. (f 828)

LAKAST KERES

NYARALÁSRA nagy kertes 2 szoba konyhás lakást keresek egy hónapra. Értekezni dr. Bródy fogorvos, C. Regele Ferdinand 30. (f 925)

KIADÓ LAKAS

BELVÁROSBAN, tiszta lakásban augusztus 1-től 2-3 személy teljes ellátást kaphat 50 lejért személyenként (napokra is) tetszés szerinti étkezéssel. Cim a kiadókban. (2195)

KIADÓ földszinti szoba műhely, rakár vagy irodának, Ferdinand 15. (2204)

KIADÓ 2 szoba elő-fürdőszoba rendelőnek, irodának, garcon lakásnak. Memorandului 4. (P 929)

KIADÓ Calea Dorobantiloron három szoba, konyha, perkettes előre fizetendő évi 25.000 lejért. Cim a kiadókban. (2168)

KIADÓ szoba konyha, napos, száraz egészséges lakás azonnalra. Miron Costin 9. (2279)

BUTOROZOTT szoba fürdőszobával uri családnál azonnal kiadó. Maresal Foch 68. (2280)

AZONNAL kiadó egy szoba és konyha vízzel ellátva. Voevodului 5. (2249)

2 SZÉP nagy uccai szoba konyhával, kis kerttel 1100 lejért szeptember 1-re kiadó. Víz bevezetve. Str. Horea 6. (Dermata mellett). (2188)

KIADÓ egy nagy szoba, kis konyha és előszoba. Csak ketten vagyunk. Iuliu Cesar 27-a. (2370)

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan butorozott szoba csendes udvarban 1-2 személynek azonnalra olcsón kiadó. Str. Babes 17, ajtó 2. (2307)

GARCO-LAKÁS fürdőszobával, esetleg elegánsan butorozva kiadó. Legiuni Ardeleni 3. (2305)

ELFOGADTAK ELŐADÁSRA AZ ŐRÜLT ÁLTAL ÍRT FILM-KÉZIRATOT

(NEWYORK.) Az egyik kaliforniai elmegyógyintézetben nemrég egy Roberts nevű őrült férfi érdekes és fantasztikus filmkéziratát írta meg, amelyet orvosának is megmutatott, aki azon a véleményen volt, hogy a filmkézirat mindenképpen igen figyelemreméltó alkotás. A kéziratot, mely az „Ördög” nevet viseli, el is jutatták egy nevesebb amerikai filmtársasághoz, amely feldolgozásra elfogadta és tiszteletdíj gyanánt 10 ezer dollárt ki is utalt, amelyet most az őrült férfi hozzátartozói kapnak kézhez. A filmkézirat, hozzáértők szerint, bizonyos zavarodottsága ellenére is, sok érdekeset tartalmaz és bizonyos átdolgozás után szép sikerre tarthat igényt. Ezek után tehát nagy érdeklődéssel lehet várni az őrült kéziratának megfilmesítését és bemutatását.

HAJSZA

A BRAZILIAI GYÉMÁNT-MEZŐKÖN

Írta: MÁLNÁSY TIVADAR

A „Jóélet” eredeti regénye. (Udanyomás 7. kötet.)

12.

És a férfi halkan beszélni kezdett és a néger komolyan hallgatta, néha bólogatva fejével.

Mielőtt a hajnal az égre szökött volna, az ismeretlen eltűnt a fazienda fái között.

A háziak közül Marietta volt az első, aki felébredt és a nagy, lombos fákkal beszórt kertbe ment, hogy üdvözölje a napot, az ezerszávu madarak dalát, a harmatot az óriás virágok husos, mérgeszöld levelén.

A ültetvény felől még hűvösen fúj ilyenkor a szél és nem egy kacagást, boldog felnevetés hangját hozza magával a levegőn keresztül. Ilyenkor alszik még a gazda, kitől minden munkása reszket, mert kegyetlen, durva ember, szabad tehát nevetni, kacagni és örülni a fénynek.

Több, mint egy hónapja tartózkodtak Duvalék már az áldott, termékeny vidék e pontján és Marietta mindennap legelső volt a házbán.

A fiatal leány, ki mosolyogva és gondtalan, könnyű járással boldogult a fák alatt, szép volt. Rózsás, piruló arcát szénfekete, csillogó, fényes haj övezte, barna és melegnézésű szeme vidáman villongott hosszú pillái alól. Vonásai nem voltak szabályosak ugyan, de kissé pisze orra még csak szebbé, érdekesebbé tette. Kis szája és piros ajka között fehér fogak csillogtak, ha nevetett és csak emelték finom, formás alakjának sugárzó varázsát. Egyszerű, világos ruha volt rajta és a kissé rövid szoknya alól a legformásabb karcsu bokák tüntek elő.

Raoul kinézett szobája ablakából és meglátta Mariettát, amint éppen feléje tartott. Az ablakpárkányon át egy ugrással a meglepett leány előtt termett és úgy köszönt hangos, jókedvű „jóreggelt” neki.

— Meglásd, baj lesz egyszer az ilyesimből — kiáltott fel Marietta és megfenyegette a fiut ujjaicskaival.

De Raoul nem ijedt meg a fenyegetéstől, megfogta és megcsókolta a kis kezét.

— Leugranék érted a legmagasabb barrigudo tetejéről is — mondotta neki.

— Mert vakmerő vagy?

— Nem azért.

— Hanem...

— Mert nagyon szeretlek, Marietta.

(Folytatjuk.)

Lapunkban hirdetni, biztos sikert jelent!

Perpetuum mobile

(AZ ÖRÖK MOZGÁS.)

Kezdem elől? Nem lehet. Bele kell ugornom ebbe a témába olyan formán, ahogy az ugródeszka bajnoka veti bele magát hirtelen lendülettel az uszó medencébe.

Nem a tegnapi van szó és nem is a holnapról, hanem a tegnapi és holnap közé szorult máról, amelyben mindig élünk és amely pernyi pontossággal, köszönés nélkül mindig faképnél hagy minket.

A folyton megismétlődő mákról szóljon az a nyári csevegés, amelyek többnyire megtévesztően hasonlítanak egymásra, mint az ikrek és amelyeknek alkonyuló óráiban az ember rendszerint úgy sóhajt fel: Na, ma sem történt semmi. Ma sem kaptam pénzeslevelet, ma sem nyertem meg a főnyereményt, ma is hiába kérdezték tőlem, hogy mi lesz a házbérrel, ma sem irtam meg azt a verset, amivel biztosan bejutnék a halhatatlanok babérkoszorus sorába.

Sőt ezek a mák ma is olyanok, mint a tiz, száz, ezer év előttiek, mert amióta ember él a földön, a teremtés koránál gunyolt élőlény minden nap hajszol valamit: ha kis igényt, parányi meleget, morzsányi örömet, ha nagy igényt, ki-elégíthetetlen fényűzést, kényelmet, mert a fák miért ne nőhetnének az égig.

Ebben az örömkeresésben aztán rendszerint úgy járunk, mint a vi-

jó élni, szép az élet és magához szeretné ölelni az egész világot.

Csillog a víz tükre. Hívják a hullámok. Kacagva tapos beléjük s ringatózva uszik a hátukon. Jó élni, szép az élet.

Ezüstös báránnyal uszik az égen nem nagyobb szeelmes lányka kendőjénél. A szél megcibálja, tépi. A felhőske felfúvódik, mint hirtelenmégü békaasszonyoság és szürke rongyait széttereti. A strandoló legyint: nem tart sokáig a nyári zápor és aztán ismét kisüt a nap. Jó élni, szép az élet.

Holnap ki tudja mi lesz, de ma, ma össze kell gyűjteni a meleget, föl kell csipegetni az öröm morzsáit,

amit elbénk szórnak láthatatlan kezek.

Este arcán és kezén rózsaszín foltokkal vánszorog haza. Millió tücske szurja a bőrét. Fáj. Éjszaka álmatlanul kinlódik ágyában. De már ismét mosolyog, mikor a hajnali fényrózsákat dobál be ablakán.

Igen, ez az élet: mosolygó fájdalom...

És mindennap elülről kezdődő hajsza az elérhetetlen után.

Minden ma örök körforgás, ásitó unalom, amit éppen eléggé szitunk, utálunk, ergetünk magunktól, mégis szeretjük, mint az életűnet.

kp o bfs eni enia tx rdg umlh uml

Mael Ferenc.

„CRÉME VEGETALE VITAMINISÉE Dr. BERNER”

a legjobb arcápoló creme. Garantiáltan
díjany és gyógyszermentes.

„SAVON VEGETALE Dr. BERNER”

a legfinomabb neutrális arcápoló
SZAPPAN.

Használja ezen készítményeket, arca üde, bársonyos és fiatalos lesz! Cre
me bevezetési ára Lei 60. — Szappan bevezetési ára Lei 16. Minden gyógy
szertárban, drogueriában és illatszertárban kaphatók. Megrendelhető
az „Agentia Bellissima”, Targum ures útján is.

Jánosbá, meg a kormosszügyű bika a törvény előtt

Nem volt egy pernyi nyugta Jánosbának. Az asszony úgy ette a nyelvvel, mint a szu a vén asztal rájárat. Ha szivarozott, átkozta száját, ha ivott, átkozta a gégejét, ha aludt, átkozta a horkolását. Szegény Jánosbá a saját portáján az asszony-nyelv alatt úgy sorvad, mint egy tüdőbeteg az őszi fojtó ködben. A nyelvvel lepces asszony még azzal is meggyanúsította Jánosbát, hogy a templomba is csak azért jár, mert szerelmes a gipsz-szent karcu alakjába. Szegény János ötöször fogadott nagybőjtöt, háromszor a bucsura is elment és letérdelve kérte a Teremtőt, hogy az asszony nyelvét, valahogy a Gondviselés lassítsa, vagy bénítsa meg. A kérés nem jutott el az Isten füléig. Az asszony nyelve úgy kelepelt, mint a golya. Éjjel, nappal, délben, este, nem állott meg.

Jánosbá leült az istálló elé és töprengett magába rogyva, milyen segítséggel tudna az asszonytól megszabadulni. Tépeldését hangosan motyog-

ta el a csűr árnyékában. Boglár, a bika, kimeresztette szemét s farkát csóválva, fülebotját mozgatva úgy viselkedett, mintha Jánosbá bánatát megértette volna.

Szép nyári vasárnapra virradt a falu. Régi szokás, hogy déltájt a verőfényben sétára ki szokták eresztetni a bikákat. Jánosbá is eloldotta a láncot s kivezette a kormos-szügyű, kemény bikát az udvarra s egy pipa elszívására beült a sütőház árnyékába. A bika komoran lépkedett, farkát meg-megrázta, szemhéjját táncoltatta, nagyokat fújt s orralyukát nyalta. Közben hazaérkezett a szomszédból a „lepces” Julinéné. A bika rámeresztette szemét, beszorítja egy sarokba az ijedt asszonyt, majd felleditette lombos farkát s kétszer szájoncsapta a nyelves fehérsépet. Jánosbá a bajsza alól vigan mosolygott. Az asszony szájából ömlött a vér, de János nem mozdult. Sirva, nyögdecseivel az asszony bement a belsőházba s szenvedve, száját fájlalva hallgat mé-

lyen, mint a halott téli táj.

De gondolt egyet s felvette az ünnepelő „fersingjét” és elsielt a csendőrszere, hogy feljelentse urát, meg a bikát. Az őrmester elő is állította Jánosbát, szidta, fenyegette. Jánosbá reszkette megkérdezte, hogy miért hibás? — A törvény embere kimondta az ítéletet: felbélte nehéz testisértés végrehajtására a bikát. Bűnös és lakolni fog. Jánosbá nagyot hümmögött morogva... Furcsa dolog.

Az eset beköszölte az egész falut. Este négy gazda várta Jánosbát, s sutogva arra kérték, hogy egy-egy napra kölcsönözze oda a bikát, mert ki-ki asszonyának nyelve alatt már betegre szenvedte magát. Jánosbá egy napra két véka búzáért és három kupa lisztért kölcsön is adogatta azóta a bikát, de a kormos-szügyű állat sehol sem legyezi szájba a „lepces” fehérsépet.

Az ügy ismét az őr elé került. A gazdák csalással vádolták Jánost, mert a bika lombos farka resten alszik, s az asszonyok száját nem veri véresre... Julinéné pedig, akit a bika farka megcsufolt, beadta a válóperét a gazda ellen. A bíróság van tehát hivatva, hogy vagy Jánosbát, vagy a bikát kötelezze az elválásból származó ügyvédi költségek megfizetésére.

3 méter szöveget kap-
hat egy használt öltöny ellenében

a „Sistem American” szövet-
áruházban, Strada Memorand
Juli 24.

— Hatvanöt személyt szállító repülőgép készül Franciaországban. Egy Michel Libault nevű francia mérnök most készíti egy óriás repülőgép megépítésének a tervét. A 65 utas befogadására alkalmas, 240 kilométeres óránkénti gyorsasággal haladó és 5200 lóerős motorral dolgozó repülőgép többek között konyhával, dohányszóval, sétányuttal és bárral rendelkezik, ahol néhány pár részére alkalmas parkettes hely is lesz. A kabinokat egymás fölött két sorban helyezik el.

— HALASZI MUNKARUHAI, orvosi köpenyegei a legjobbak, 50 százalékkal avatott keiméből készülnek. Cluj, Calea Regele Ferdinand 109. szám.

NEURALGIKUS REUMATIKUS FAJDALMAK ellen NEURALGINE JURIST

gyázatlan strandoló. Az első nyári napon kikecmereg a négy fal közül, kora hajnaltól nekifekszik a napnak. Ömlik, zuhog rá az aranyos napsugár. Érti, hogyan mozog a vér a bőre alatt s szinte felkiált örömben:

ÉLET-MORZSÁK

(AZ UJONG)

Írta: Kovács Béla

Éjjel van. Piros Pünkösöd éjjelén is fekete az éjszaka. Ugy, mint a többi. A teret segélyező karcu és új villanyoszlopok körtéi frissen világítanak. Egyik oldalon a lámpák alatt taxiautók sora gubbaszt. Némelyik mellett olajos bőrkabátban, fölhúzott gallérral ott áll a sofőrje is, hogy tapogatva, füttyülve, cigarettázva és nyújtózva üsse agyon ezt a fuvar nélküli világot. A tér közepe felé a templom körül homály van. Kevesen járnak. A mozilátogatók már javarészen hazamentek. Csak egy-két elkésett pár siet még kopogásaikkal megbontva a tér éjszakai nyugalma. A férfi bizonyára körülményesen udvariakodott a kabátfeladásnál. Ezért késtek el. Esetleg valamelyik klubban megunták a rómizést. Vesztesség volt... A női cipők szaporán kopognak és a szőke, meg a barna és a meghatároz-

hatatlan Nő (különben mindegyik az) szorosan, fázósan kapaszkodik a mellette lépdelő férfibe. Így libben el az első pár, aztán a második, aztán a harmadik... alacsony nő magas férfi, magas nő alacsony férfi, meg az egyformák... idősebbek, fiatalabbak... szegényebbek, gazdagabbak és beszélnek: A filmről, az időről, a szerelemről. Mit szóljon Veron eljegyzéséhez? Helyesnek tartod a mai világban az ilyesmit? Tragédiáról: Mond, tényleg szeretsz? Azután az életéről is beszélnek: Milyen szép temetése volt Linkanéninek... csupa koszorú volt...

A sarkon, a kávéház előtt áll néhány fiatalember. Amolyan éjjeli fiuk, klubgyerekek. Hangosan tárgyalnak. Vigan vannak. Nevetésük visszhangzik a téren s a templom körüli sötét fenyők sejtelmesen megmozdulnak. A kávéház ajtaja előtt állt Hosszuffy. Nézi az ifjakat. Kalap nélkül tan és tavaszi kabátban. Magas, szikár, alakját kissé meghajlított a sok kávéházi kibicelés. Firkésző, előszegzett fején hegyes orr, alatta cigarettá parázslik. Hosszuffy

az, aki szeret potyázni s mindig a kávéházban tanyázik, persze árva garas nélkül. Most is szeretne jóba lenni a kacarászó ifjakkal, akik könyelműek és otthon gazdag szülek vannak. Legalább egy cigarettát... Egyet közülök, mintha már ismerne. A kacagás közepette Hosszuffy élesen belenyávog az éjszakába. A fiatal emberek fölujjonganak és viszonzózzák... Két, három hang nyávog, miáltal, prűszköl, horkant már a téren.

Az egyik sarkon festettszáju, magános nő bukkan fel. Fölfigyel, aztán elmosolyodik s derekán karcsubbra szorítva a kopott kabátot kifeszített mell, gömbölyű hátsóval s minden kecségető dudorokkal himbálódzva elindul a férfiak felé.

Mozdulatai elárulják az ujjongcot, a szorgalmas kezdőt, az éhezőt.

A nyávogás tart. A rendőr egykedvűen mosolyog. Ez még nem csendháborítás. Utóvégre az igazi macskákat sem kísérhetné be. Az ellibent párok visszaneznek. Az egyik nő elevenebb: párja mellől

már is vissza miákol, aztán kacagva bujik a férfihez. A taxi-sorból már két sofőr is feleget. A hamisítatlan macska-hang zavarba hozza a háztetőn levőket s az egyik második emelet fölül már egy igazi kandur replikázik. A téren végig nyulik a hangja, míg az emberek a nevetéstől nyulnak. Egyre távolabb kopognak a női cipősarkok, de a fölszabadult pajzanság, amely a Nőt rosszá is teheti felelőtlenségének tudatában, egyre hangosabban adja vissza a jelzőt s az egész tér a különböző oldalról érkező nyávogásokban folyik egybe.

Egyik emeleti ablakból álmos szemű, hálóinges, kopasz ur dugja ki a fejét. Meglátja a festett-száju nő kéjesen himbálódzó alakját. Bólogat neki: Hej, mikor én még fiatal voltam... A nő Hosszuffyhoz tart. Könnyebb eset, egyedül van. Azonban Hosszuffy egy elegáns és akrobatikus mozdulattal kifordítja a zsebeit. Olyan türesek, mint egy állampénztár a vesztett háború után. Az ifjak irtózatossá kacagásra derülnek s mikor látják, hogy a nő feléjük is

Lennék virág, fa...

Ha csak mint az illat a térben,
elszállhatnék a végtelenbe,
még az se fájna már, hogy életem.

Ha fénné válhatnék a lelkem,
engedném: legyen napsugárrá,
s a Mindenségben szárnyra-keljen.

Ha szél lehetnék, égre csapnék
és tájékozó, vad haraggal
a bús világból kiszaladnék.

Lennék virág, fa, csillag, felleg,
s ezerszer elátkozom sorsom,
hogy embernek születnem kellett.

Wasseny

— Tömegével pusztítják el Kinában a leánygyermeket. Közel két év óta tartózkodik egy angol tanulmány bizottság Kinában, amely most beszámolt arról, hogy a tszarga birodalomban az egyik legszörnyűbb szokás az, hogy a szegény lakosság egyszerűen elpusztítja az újszülött leánygyermeket, mint aki amúgy sem fog hasznot hozni. A szerencsétlen gyermekeket vagy rögtön a megszületésük után megölik, vagy pedig elhagyatott helyre teszik ki őket, ahol feltétlenül elpusztulnak. Évente 40—50 ezer leánygyermek pusztul így el. Az angol tanulmányi bizottság, amelyben több missziós vezető is helyet foglal, most nagyarányú segélyakciót szervez a szerencsétlensorsú leánygyermek megmentésére.

AFORIZMÁK

Az önmagunkraébredést előzi meg a leghosszabb álom.

Fiatal szív az öreg testben csak komikus, de az öreg szív a fiatal kebelben már tragikus.

Egy nő csak egy másik nőtől nem tud szóhoz jutni.

Azt tartják, hogy szeretőnek, esernyőnek az a sorsa, hogy elhagyják.

közeledik, sietve, vihogva távoznak...

A nő szeme könybelábad. Senki nincs már a környéken. A kopasz ur csengő pénzdarabot dobott utána, az azonban ott maradt a járdán. A nő nem veszi fel, hanem befordul a közeli sötét uccára. Járása megrokkban, bájjai elernyednek, kabátja kigombolva lóg utána s a fejét lehajtja. Sir. Zokog már s markába könnyes zsebkendő szorongat. A gyomra is korog... Lassan imbolyogva, belevész a sötétbe, ahova a távolból nyávogások és kacajfoszlányok lopakodnak utána. Ilyenkor megszabad pár lépést, de nem tud szabadulni tőlük... sa könnyeitől sem...

A hálóingés kopasz ur a fekete pontot lát a tér tulsó felén. A hangoskodó ifjaktól hozzá is elvisz egy-egy foszlányt az éjjeli szél. Fel-sóhajt: Hej, mikor én még... s lenéz a kapu előtti vidám sofőrökre.

— De azért van még jókedv a világon. Most mindenki kacag... És fázósan becsukja az ablakot.

CSODABOGARAK a sajtódzsungel hasábjairól

(CLUJ.) Zigány Árpád magyar fordításában Joan Lowell: „A tenger csodababája” c. önéletrajzát olvasom. A „Palladis” kiadása „pengős” regényecske, 227. oldalán ezt írja:

— Alighanem valamelyik cetvadász hajónak kapitánya ajándékozott nekik évekként ezelőtt néhány pár tyukot, amelyek aztán folyton egymással párosodva elsatnyultak és galambnagyságúra törpültek. Most elvadulva tenyésznek s a ben-szüllöttek éjszaka lejárnak hozzájuk s úgy fogják meg őket.

Ez a ritka természeti tűnemény (amelyre egyébként felhívjuk a természettudósok figyelmét!) adta meg nekünk az indítékot arra, hogy megírjunk néhány ugynevezett „csodabogarat”, amelyet a romániai magyar sajtó-dzsungel hasábjairól olvastunk és azt szépen kivágva, „szégyentáblá”-ra ragasztottunk. Ez az egyetlen hely mind-

egy gödörbe zuhant. Azonkívül, hogy megijedt, összetörte ábrázát és kifecamította kezét-lábát, más baja nem történt.” (Szerencsés!)

„Még párszor visszatért a lélek a kis Jenőkébe, aki fel-felcsuklott, hogy kiadja lelkét édesanyja karjai között.” (A csuklás drámai eredménye.)

„Felrobbant a fagyaltgyártásnál jégtörésre használt ágyugolyó.” (Fagyaltgyártás és felrobbant ágyugolyó. Ez is modern dolog.)

„A világhírű hegedűművész autója többször megfordult a levegőben.” (Kis csintalan.)

„Bels állomáson az az incidens történt, hogy kettészakadt a 16-os gyorsvonat.” (Méltóztatnak érteni? „Incidens.”)

„Falubeli, miután a halált okozó fatörzset eltávolították, Chindrean helyett csak egy véres

kem 25 ezer lejes tartozását, egyik nyakát én, a másikat a törvényszék tekeri ki.” (Ezen a kétnyaku adóson már a konverzió sem segít.)

„A Skoda- és Creusot-művek hatalmas gyárkéményei éjjel-nappal ontják a füstöt, amely hatalmas, vörös patakokban fog szétömleni a szántóföldek széles horizontu, békés vetésein.” (Ezt a csodát mi is szeretnénk látni.)

„Az uccán összeesett Muresan Joant a mentők azonnal a bonctani intézetbe szállították.” (Vajjon minden embert, aki összeesik, azonnal a bonctani intézetbe viszik?)

„A vádlott nő 40 éves, tehát a legszebb férfikorát éli.” (Ez igen.)

TERMÉSZETI CSODA

A Medias-i földgázterület szondáinak kigyulladásakor egyik lap ezt írta: „Ardeal közepén, óriási területen, sötétvörös izzásban vibrált az éjszakai égboltozat. Meglátszott, hogy nagyarányú tüzvész játszik az égen, ami megdöbbentő voltában is gyönyörű látványt nyújtott. A fáklyaszerű láng ellát-szott Clujig, sőt Râmnicul Vâlcea-ig és Pitesti-ig is.” (Az égen játszó tüzvész valóban soha nem látott gyönyörűség lehetett. Bizonyára nem is a Medias-i földgázszonda gyulladt előbb ki, hanem az „ég”, ahonnan a tűz a mediasi gázterületre csapott át. A fáklyaszerű 60—70 méteres láng helyett Clujon az éjszakai égen csupán sötétvörös izzás látszott. Ezt láthatták Râmnicul Vâlcean és Pitestiben is. Feltéve, ha az ég annakidején felhős, illetve párás volt. Ellenkező esetben még a vörös ég-részletben sem gyönyörködhetek. Az aztán lehetetlen, hogy a két regáti városban a „lángot” látták. Ez csak abban az esetben történhetett volna meg, ha a kétezer méter magas Kárpátok „üveggé” változnak.)

Egyik törvényszéki riporter beszámolójában ezt írta: „Az ügyvéd védőbeszédét a felkelő nap is helyeselte, mert elődugta nagy vörös fejét a felhők mögül és bölintott.” (Csoda, hogy azt nem mondotta: Jól van, ügyvéd ur!)

Regényrészlet napilapból: „Februári délután volt. Az erdőben Elza éppen számocát szedett, amikor előtte termett egy zöldhátú, hideg kigyó.” (A számocák hawa még az indián regényekben is — június. Az a hideg kigyó pedig nálunk „gyík” néven futkároz.)

Frappáns az az apróhirdetés is, amelyet minap olvastam: „Elveszett egy kis fekete, hosszufarkú, hogyes, bőrdrótszörű, nőtén kutya. A megtaláló jelentkezze a kiadóhivatalban.” (Az elveszett új kutya-fajtát, amely a természet különös csodája, érdemes megtalálni. De ne jelentkezze a megtaláló helyett inkább a — kutya?)

A közönség azt mondja, hogy mostanában olyan üresek az újságok! Még nevetni sem lehet egy-egy cikke. A fenti elírások talán drámaiak?...

(R. T.)
CENZURAT

OPERA MOZGO

Szombat, vasárnap:

VIHARMADARAK

Az évad legszebb filmje! A legfülböszőbb terem!

Főszereplők: WALLACE BEERY és MAUREN O'SADIVAN

Helyárak 10 és 20 lej. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

azon merényleteket tartalmazza, amelyet újságíró-társaink lapjuk hasábjain az irodalom, mondatszerkesztés, szórakozottság, elírás és a helyes magyarság ellen elkövetnek.

CSODABOGARAK

Ime egy pár „csemege-szemelvény”, amelyeket komoly lapok „titán”-jai irtak:

„Condon tanár vallomása alapján ítelték halálra a kivégzett Hauptmant.”

„Az eltűnt Căpusan Maria aján-tan is hazavánszorgott.”

„2:1-es gólzáporral győzött a Hungária a Bocsikai ellen.” (Ezt az eredményt még gólzápornak sem lehet nevezni. Golyózápornak talán Palesztinában.)

„A szálloda személyzete hangos revolverdörrenésre lett figyelmes. Mire a szobába rohantak, Jonescut szó nélkül, felvágott erekkel, holtan elterülve találták. Kezében görcsösen szorongatta a gyilkos borotvát.” (A riporter képzeletében még a borotva is elsül.)

„Nemzetgyalázásért ítélte ma 3 hónapi fogházra a helyi törvényszék Róth Mózes. A leány felebezett.” (Igen, mert Róth, a súlyos ítélet hallatára ijedtében átváltozott.)

„A gyerek orrába vélelenül egy kővecske szuszott fel. Őszinte orvosi vélemény szerint hasonló bal-eset ritkán fordul elő.” (Ez a mi meggyőződésünk is.)

„Bruhus Joan ittas állapotban

husdarabot találtak.” (Bizonyára Chindrean tette azt oda maga helyett.)

„Az ügyvédet váratlan szív-göröcs ölte meg.” (Van talán, aki várja?)

„A tehén kiszurta a szemét.” (Ügyetlen.)

„A franciák meg akarják tanítani a Népszövetség demokrati-kus szellemét.” (A pedagógiai diadala: „tanköteles szellemek.”)

„A magától elragadt szekér betörte a kirakatot.” (Ez egy olyan elírás, mintha azt mondanám: a magától elragadt szobor.)

„Zsebtolvajok késsel fűszerezett kártyacsatája a Zöldfa vendéglőben.” (Eszterint a legújabb fűszer-fajta: — a kés.)

„Egy kisfiu lenyelte a fűtőlő-jét és megfulladt. (Naugye!)

EGYÉB FURCSASÁGOK

Egyik vidéki lapból öt szépség-versenyt nyert boldog nő mosolyog az olvasóra. Közvetlenül a kép alatt cikk áll, a következő címmel: „Az Athosz-hegyi tyukok a hágai döntőbírótság előtt.”

„A halott elmondhatja magáról, hogy változatos életet élt.” A beszélő halott.)

„Európa világbajnokságát Innsbruckban rendezik. (A bajnokság lehet európai, vagy amerikai, de világbajnokság — nem!)

Vidéki lap nyílttere:

„Felszólitom és egyben tudomására hozom Nagy Elek urnak, ha tíz napon belül nem fizeti meg ne-